

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис”

Синђелићева бр.24, 32000 Чачак, тел/факс: 032-340-960; 323-608
www.cacak-dis.rs e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА
• ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС •
ЧАЧАК
Број: 214
Датум: 14.03.2022.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС” ЗА 2021. ГОДИНУ

Чачак, март 2022. године

САДРЖАЈ

Увод... 3
Најважнији резултати рада у 2021. години... 3
Утицај пандемије корона вируса на рад Библиотеке... 4
Организација рада... 5
Управни и Надзорни одбор... 6
Организациона структура установе (одељења и службе)... 6
Финансирање Библиотеке... 7
Извештај о финансијском пословању установе за 2021. годину... 7
Реализација плана из средстава буџета за 2021. годину... 7
Реализација плана из осталих извора финансирања за 2021. годину... 11
Извештај о реализацији финансијског плана установе за 2021.годину... 13
Објекти, машине и опрема... 14
Запослени... 15
Објављени стручни радови радника Библиотеке... 15
Унапређење библиотечко-информационе делатности... 16
Библиотечка грађа... 17
Корисници библиотечких услуга... 18
Ценовник услуга... 18
Коришћење књижног и некњижног фонда... 18
Културно-просветна делатност... 19
Издавачка делатност... 23
Пројекти... 23
Остварена и настављена сарадња у 2021... 24
Рад одељења и служби Библиотеке у 2020.... 24
Одељење за децу и младе... 24
Позајмно одељење за одрасле читаоце... 26
Инфо-пулт... 26
Одељење стручне литературе и референсне збирке... 27
Одељење периодике... 28
Одељење за завичајну збирку и легате... 29
Одељење за дигитализацију и нове технологије... 31
Одељење за културно-образовну и издавачку делатност... 32
Одељење набавке и стручне обраде књига... 33
Одељење за матичне послове... 35
Огранци Библиотеке... 36
Одељење стране књиге... 38
Књиговезница... 39
Директор Библиотеке... 39

УВОД

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ у Чачку (у даљем тексту: Библиотека) је градска установа културе и јавна библиотека која у складу са Законом о култури, Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о старој и реткој библиотечкој грађи, Уредби Владе Републике Србије о матичности, Статуту установе, Правилнику о организацији манифестације „Дисово пролеће“, и другим важећим уредбама, непосредно обавља послове који припадају библиотечко-информационој делатности, заштити културног наслеђа, старе и ретке књиге, завичајној баштини и савременом стваралаштву на територији Града Чачка.

Библиотека је матична установа за Моравички округ у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2011) и у делокругу њених стручних надлежности улазе библиотеке на територији Града Чачка и општина Горњи Милановац, Лучани и Ивањица.

Библиотечку мрежу Моравичког округа чини 66 регистрованих библиотека:

- четири општинске (матична у Чачку и три општинске: Горњи Милановац, Лучани и Ивањица) са осам огранака на сеоском подручју, при чачанској и горњомилановачкој библиотеци,

-50 школских библиотека: 39 основношколских и 11 средњошколских,

- три специјалне,

- једна општег типа у установи (при Дому ученика средњих школа).

У 2021. години установа је као матична библиотека за Моравички округ регистровала 50. школску библиотеку у Округу. У Регистар библиотека 18. јуна 2021. уписана је ОШ „Мајор Илић“ на Кушићима (општина Ивањица).

Током 2021. године установа је наставила свој редован рад упркос даљем трајању пандемије корона вируса. У односу на 2020. годину знатно мањи број програма је морао да буде одложен или у потпуности отказан због пандемије, док ће неколико активности из 2021. године због пандемије бити организовано у 2022. години. Важно је нагласити да је Библиотека радила током целе 2021. године са корисницима, у две смене радним данима и суботом у једној смени, уз поштовање епидемијских мера и уз спровођење мера за заштиту здравља корисника и запослених.

Запослени Библиотеке су у 2021. години активно радили на пројекту града Чачка на конкурсу за Престоницу културе Србије 2023. године. У сарадњи са другим члановима радног тима одређеног од стране градоначелника, Библиотека је пружила значајан допринос пројекту „Чачанска родна“, који је проглашен најбољим на конкурсу Министарства културе и информисања, чиме је Чачак постао културна престоница Србије за 2023. годину.

НАЈВАЖНИЈИ РЕЗУЛТАТИ РАДА У 2021. ГОДИНИ

- Библиотека је имала **7.047** активних корисника, од којих је **4.842** новоуписаних чланова.
- На коришћење је дато укупно **98.591** књига, сликовница, часописа, новина и друге грађе.
- Књижном и некњижном грађом, серијским публикацијама и другим услугама, услужено је укупно **45.117** корисника.
- Укупно је приновљено рекордних **7.674 јединице књижне грађе**.
- Мрежа библиотека Моравичког округа порасла је на 66 библиотека.
- **Осам школских библиотека** Моравичког округа укључено је у националну мрежу Кобис, као прве школске библиотеке у Србији.

- Пресељена је лична библиотека Бранка В. Радичевића са предметима у Библиотеку.
- Објављена је иновативна апликација „Букмаркер“ <https://bukmarker.app/>.
- Програмска активност Библиотеке у 2021. години обухватила је **88** различитих културно-образовних садржаја од којих је **79** одржано уживо (75 у 2020): 35 књижевних програма, 17 за децу и младе, 16 изложби, 9 радионица.
- Укупно је **7.471** посетилац физички присуствовао неком од програма, учествовао на радионици, погледао изложбу, представу итд.
- Наши програми праћени су уживо од стране онлајн-публике, са укупно **18.270** прегледа.
- Манифестације „Штампана реч“, „Дисово пролеће“, „Лето у Библиотеци“ и „Дечји октобар“ су успешно одржане по плану њихових реализација.
- Проширили смо програмске активности кроз организацију манифестације „Култура на шинама“ са партнерима из библиотека у Краљеву и Пожеги.
- Објављено је **пет издања** у протеклој години.
- У 2021. години било је **103** појединца дародавца и **30** установа дародаваца.

УТИЦАЈ ПАНДЕМИЈЕ КОРОНА ВИРУСА НА РАД БИБЛИОТЕКЕ

Утицај пандемије корона вируса и у 2021. години имао је одређеног утицаја на рад установе, али очекивано значајно мање него што је то било у претходној години.

Рад Библиотеке током целе 2021. године настављен је у условима глобалне пандемије вируса корона из 2020. То је подразумевало наставак примене епидемиолошких мера за заштиту и безбедност здравља запослених и корисника Библиотеке: обавезно ношење маске у затвореном простору, доступност дезинфекцијоних средстава за кориснике и запослене, дезо-баријере на улазима, поставка заштитних паравана на пултовима где раде запослени са корисницима, видљивих упутстава за поштовање мера, физичку дистанцу у одељењима, читаоницама и просторима за одржавање програма, редукован број места у читаоницама у складу са мерама, итд.

Примена мера током целе године омогућила је да установа настави своје пословање у примарној, програмској и издавачкој делатности, без обзира на то што је значајан проценат запослених и њихових породица током 2021. године био заражен вирусом корона. У односу на 2020. годину Библиотека је имала мањи проценат отказаних или померених активности са публиком због наметнутих ограничења.

Због немогућности или отежаних околности организовања колективних посета установи, традиционалне посете предшколских група и одељења ученика основних школа остао је на нижем нивоу у односу на период пре пандемије.

Уважавајући препоруке Владе Републике Србије о ширењу проверених информација о Covid-19 вирусу и симптомима заразе, Библиотека је наставила да објављујена свом веб-сајту практичне и корисне информације за информисање грађана, <https://cacak-dis.rs/vesti/prakticne-informacije-iz-biblioteke-kao-pomoc-u-kriznoj-situaciji/>

Библиотека је у 2021. години наставила значајније присуство у онлајн и електронском окружењу, са циљем да се услуге, садржаји и програми доставе свим заинтересованим појединцима без обзира на физичку удаљеност или наметнуте препреке у контакту Библиотеке и њених корисника. И том смислу важно је истаћи онлајн преносе већег дела програма који су могли да се прате путем друштвених мрежа и канала које користи установа.

Препознавајући потребу помоћи суграђанима који нису у могућности да користе просторије Библиотеке, од јула 2020. године уводи се нова услуга – достава књига на кућну адресу

за чланове Библиотеке, старија, немоћна или инвалидна лица на територији Града Чачка. Тада програм је као редовна активности настављен током 2021. године.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Пословање установе заснива се већем броју закона и подзаконских аката, од којих су најважнији Закон о култури (Сл. гласник РС бр. 72/09, 13/16, 30/16), Закон о библиотечко-информационој делатности (Сл. Гласник РС број 52/11), Закон о старој и реткој библиотечкој грађи (Сл. гласник РС бр. 52/11), Правилник о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (Сл. гласник РС бр. 39/13), Статут Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ (усвојен 2006. године, са изменама и допунама), Правилник о организацији и систематизацији послова Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, итд.

Према Закону о библиотечко-информационој делатности Библиотеци припадају посебна овлашћења и обавезе за одржавање библиотечко-информационе мреже, унапређење културе читања, даљи развој струке и задовољавање културних и информационих потреба грађана из домена библиотечко-информационе делатности на територији Града Чачка и Моравичког округа. Библиотека прикупља, обрађује, штити, чува, представља и даје на коришћење библиотечко-информациону грађу и изворе; води завичајне збирке; учествује у изради заједничких каталога и база података; израђује билтене, каталоге, библиографије и друге информационе изворе; води документацију и статистику о библиотечко-информационој грађи, изворима и корисницима; помаже корисницима при избору и коришћењу библиотечко-информационе грађе, информационих инструмената и извора; спроводи културно-образовне програме и реализује издавачку делатност.

Библиотека различитим облицима деловања подстиче код свих категорија становништва, почев од предшколског узраста, коришћење библиотеке и библиотечко-информационе грађе и извора. Она дигитализује завичајну збирку да би она била доступна што ширем кругу корисника у земљи и иностранству и да би на тај начин била заштићена и сачувана у дигиталној форми.

Као матична библиотека, установа је носилац библиотечко-информационог система на свом подручју, и пуноправна је чланица COBISS.SR мреже за узајамну каталогизацију. Библиотека прати, координира и планира развој свих библиотека на свом подручју, пружа им одговарајућу стручну помоћ, врши надзор над њиховим радом, стара се о усавршавању библиотечко-информационих стручњака за обављање библиотечко-информационе делатности и о унапређењу целокупне библиотечке мреже на свом подручју, водећи притом рачуна о демографским, социјалним и географским условима и настојећи да библиотечко-информациону грађу и изворе учини доступним грађанима у њиховом месту становања или запосленима у одређеној радној средини. У том циљу матична библиотека сарађује с локалном самоуправом, установама културе и образовања, предузећима и другим правним и физичким лицима.

Просторије Библиотеке отворене су шест дана у недељи, у две смене радним данима и у једној смени суботом. Радно време радним данима у 2021. години остало је непромењено, од 7.30 (за кориснике од 8.00) до 19.00 часова, док је суботом од 9 до 14 часова. У ограницима Библиотеке рад се организује два дана у недељи (Заблаће уторак и среда, Mrčajevci понедељак и четвртак, Пријевор среда и четвртак од децембра 2020), односно један дан у недељи (Прељина петком). Поред тога, током и ван радног времена организују се културни програми, културно-образовне активности, радионице, стручна усавршавања, конференције, семинари, итд.

Рад установе заснива се на организационој структури утврђеној Правилником о организацији и систематизацији послова Библиотеке (усвојен 2018), са изменама и допунама у 2020. години. У 13 одељења и служби укупно је систематизовано 27 радних места и 36 извршилаца.

Директор установе надлежан је да организује и руководи радом установе и одговара оснивачу за свој рад преко Управног и Надзорног одбора.

УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР

Управни одбор чини пет чланова, од којих су три члана представници Града Чачка (од 2020. то су Марјана Петронијевић, председник, Станка Богићевић и Јелена Младеновић чланови) и два представници запослених (Јелена Дуковић и Душица Брковић). Управни одбор је у 2021. години одржавао редовне седнице (укупно пет седница), на којима су донете неопходне одлуке, усвојени Програм рада за текућу и Извештај о раду за претходну годину, финансијски план, план набавки, и расправљано о пословању установе у складу са законом.

Надзорни одбор чине три члана, два су представници Града Чачка (од 2020. то су Андрија Јанковић, председник и Славица Ачић, члан) и један представник запослених (Александар Вукајловић). Надзорни одбор је у 2021. години вршио надзор над финансијским пословањем установе и донео одлуке у усвајању извештаја о раду и финансијском пословању у складу са законом. Надзорни одбор је у 2021. години имао једну седницу.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА УСТАНОВЕ (ОДЕЉЕЊА И СЛУЖБЕ)

I СЕКТОР КОРИСНИЧКИХ УСЛУГА

1. Одељење за децу и младе
2. Одељење за одрасле
  - Инфо-пулт
3. Одељење стручне литературе и референсне збирке
4. Одељење периодике
5. Одељење стране књиге
  - Легат Наташе и Мишела Бертеа (*у формирању*)

II СЕКТОР ЗАШТИТЕ И ПРОМОЦИЈЕ КУЛТУРНОГ НАСЛЕДА

6. Одељење за завичајну збирку и легате
  - Легат Миливоја и Божидарке Филиповић
  - Легат Јована Давидовића
  - Легат Синише Пауновића
  - Легат Бранка В. Радичевића (*у формирању*)
7. Одељење за дигитализацију и нове технологије
8. Одељење за културно-образовну и издавачку делатност

III СЕКТОР РАЗВОЈА БИБЛИОТЕЧКО – ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

9. Одељење набавке и стручне обраде књига
10. Одељење за матичне послове
11. Огранци Библиотеке – Заблаће, Мрчајевци, Прељина, Пријевор

IV СЕКТОР АДМИНИСТРАТИВНИХ ИПОСЛОВА ПОДРШКЕ

12. Књиговезница
13. Служба за административне и послове подршке

ФИНАНСИРАЊЕ БИБЛИОТЕКЕ

Буџетска средства Града Чачка као оснивача Библиотеке најважнији су извор за финансирање рада установе. Остали извори финансирања су средства остварена као сопствени приходи (приходи од чланарина, продаје издања Библиотеке, пружања услуга, итд), средства Републике (најчешће кроз пројекте Министарства културе и информисања) и донације.

У 2021. години укупна планирана средства била су 52.546.000,00 динара, од чега је утрошено 50.010.087,58 динара или 95,17%.

<u>структурата трошкова - укупно</u>			
	50,010,087.58	0.00	
ПЛАН УКУПАН	<u>50,010,087.58</u>	укупно	
52,546,000.00			
трошкови УКУПНО	47,500,027.82	трошкови -град	94.98%
50,010,087.58	478,552.37	трошкови -сопствена 2021	0.96%
95.17%	47,978,580.19	буџет	<u>95.94%</u>
реализација			
	1,456,670.39	трошкови - 07 република	2.91%
	574,837.00	13 добит из ранијих година	1.15%
	2,031,507.39	остали извори	<u>4.06%</u>
<u>структурата трошкова по врсти трошка</u>			
	<u>50,010,087.58</u>		100.00%
	34,819,120.66	плате	69.62%
	2,180,505.20	остала давања заосленима	4.36%
	5,041,141.01	стални	10.08%
	702,980.94	Текуће поправке и одржавање	1.41%
	966,204.76	набавка опреме	1.93%
	1,922,183.61	остали трошкови	3.84%
	4,377,951.40	програм	8.75%

ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ УСТАНОВЕ ЗА 2021. ГОДИНУ

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЗА 2021. годину						
Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ Чачак						
Раздео II; Глава 02; Подекономска класификација 00; функционална класификација 820						
јединствени број буџетског корисника 04870						

програмска класификација	број априоријације	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака, и прихода	Реализација расхода и издатака, и прихода	Проценат остварења
				из средства буџета 2021.		
			Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак - Расходи и издатци:	50,160,000.00	47,978,580.19	95.65%
УСТАНОВА У КУЛТУРИ						
1201			ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ			
1201-0001			Функционисање локалних установа културе	45,123,000.00	44,305,657.81	98.19%
	239/0	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	29,813,800.00	29,812,363.00	100.00%
		411100	Плате, додаци и накнаде запослених	29,813,800.00	29,812,363.00	100.00%
	240/0	412000	Социјални доприноси на терет послодавца	4,964,200.00	4,963,762.74	99.99%
		412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	3,428,600.00	3,428,425.21	99.99%
		412200	Допринос за здравствено осигурање	1,535,600.00	1,535,337.53	99.98%
	241/0	413000	Накнаде у натури	160,000.00	146,160.00	91.35%
		413100	Накнаде у натури	160,000.00	146,160.00	91.35%
	242/0	414000	Социјална давања запосленима	965,000.00	728,317.65	75.47%
		414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фондова	439,000.00	328,282.55	74.78%
		414300	Отпремнине и помоћи	200,000.00	135,106.00	67.55%
		414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана ује породице	326,000.00	264,929.10	81.27%
	243/0	415000	Накнаде трошкова за запослене	720,000.00	664,156.81	92.24%
		415100	Накнаде трошкова за запослене	720,000.00	664,156.81	92.24%
	244/0	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	220,000.00	136,856.90	62.21%
		416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	220,000.00	136,856.90	62.21%
	245/0	421000	Стални трошкови	5,350,000.00	5,041,141.01	94.23%
		421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	120,000.00	69,979.41	58.32%
		421200	Енергетске услуге	4,000,000.00	3,822,637.14	95.57%
		421300	Комуналне услуге	380,000.00	380,000.00	100.00%
		421400	Услуге комуникација	300,000.00	266,008.22	88.67%
		421500	Трошкови осигурања	250,000.00	248,993.74	99.60%
		421600	Закуп имовине и опреме	150,000.00	107,522.50	71.68%
		421900	Остали трошкови	150,000.00	146,000.00	97.33%
	247/0	423000	Услуге по уговору	407,000.00	359,227.90	88.26%

	423100	Административне услуге	7,000.00	7,000.00	100.00%
	423200	Компјутерске услуге	10,000.00	0.00	0.00%
	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	60,000.00	60,000.00	100.00%
	423400	Услуге информисања	20,000.00	7,650.00	38.25%
	423500	Стручне услуге	110,000.00	84,934.77	77.21%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	10,000.00	10,000.00	100.00%
	423700	Репрезентација	70,000.00	69,643.13	99.49%
	423900	Остале опште услуге	120,000.00	120,000.00	100.00%
248/0	424000	Специјализоване услуге	450,000.00	402,825.55	89.52%
	424200	Услуге образовања, културе и спорта	250,000.00	242,525.55	97.01%
	424300	Медицинске услуге	200,000.00	160,300.00	80.15%
249/0	425000	Текуће поправке и одржавање	573,000.00	565,412.94	98.68%
	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објекта	443,000.00	435,454.99	98.30%
	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	130,000.00	129,957.95	99.97%
250/0	426000	Материјал	630,000.00	629,796.68	99.97%
	426100	Административни материјал	120,000.00	119,998.40	100.00%
	426400	Материјал за саобраћај	70,000.00	70,000.00	100.00%
	426600	Материјал за образовање, културу и спорт	80,000.00	79,800.00	99.75%
	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	220,000.00	220,000.00	100.00%
	426900	Материјали за посебне намене	140,000.00	139,998.28	100.00%
251/0	482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	70,000.00	58,288.87	83.27%
	482100	Остали порези	65,000.00	58,288.87	89.68%
	482200	Обавезне таксе	5,000.00	0.00	0.00%
254/0	512000	Машине и опрема	800,000.00	797,347.76	99.67%
	512200	Административна опрема	800,000.00	797,347.76	99.67%
1201-0002		Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва	3,650,000.00	3,194,370.01	87.52%
256/0	422000	Трошкови путовања	210,000.00	179,448.58	85.45%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	180,000.00	179,448.58	99.69%
	422100	Трошкови службених путовања у земљи	30,000.00	0.00	0.00%
257/0	423000	Услуге по уговору	1,780,000.00	1,561,844.33	87.74%
	423400	Услуге информисања	640,000.00	466,490.00	72.89%
	423500	Стручне услуге	570,000.00	569,999.77	100.00%
	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	95,000.00	95,000.00	100.00%
	423700	Репрезентација	325,000.00	324,991.30	100.00%
	423900	Остале опште услуге	150,000.00	105,363.26	70.24%
260/0	426000	Материјал	160,000.00	112,680.00	70.43%
	426100	Административни материјал	10,000.00	5,832.00	58.32%
	426600	Материјал за образовање, културу и спорт	150,000.00	106,848.00	71.23%

	262/0	515000	Нематеријална имовина	1,500,000.00	1,340,397.10	89.36%
		515100	Нематеријална имовина	1,500,000.00	1,340,397.10	89.36%
1201-4009		Пројекат: Установе културе-сопствени приходи		1,387,000.00	478,552.37	34.50%
	269/0	411000	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	250,000.00	36,858.00	14.74%
		411100	Плате, додаци и накнаде запослених	250,000.00	36,858.00	14.74%
	270/0	412000	Социјални доприноси на терет последавца	44,000.00	6,136.92	13.95%
		412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	31,000.00	4,238.72	13.67%
		412200	Допринос за здравствено осигурање	13,000.00	1,898.20	14.60%
	271/0	413000	Накнаде у натури	70,000.00	69,600.00	99.43%
		413100	Накнаде у натури	70,000.00	69,600.00	99.43%
	272/0	414000	Социјална давања запосленима	150,000.00	39,413.84	26.28%
		414100	Исплата накнада за време одсуствања с посла на терет фондова	150,000.00	39,413.84	26.28%
	273/0	415000	Накнаде трошкова за запослене	10,000.00	0.00	0.00%
		415100	Накнаде трошкова за запослене	10,000.00	0.00	0.00%
	275/0	421000	Стални трошкови	45,000.00	0.00	0.00%
		421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	25,000.00	0.00	0.00%
		421200	Енергетске услуге	5,000.00	0.00	0.00%
		421400	Услуге комуникација	15,000.00	0.00	0.00%
	276/0	422000	Трошкови путовања	20,000.00	9,456.68	47.28%
		422100	Трошкови службених путовања у земљи	10,000.00	9,456.68	94.57%
		422200	Трошкови службених путовања у иностранству	10,000.00	0.00	0.00%
	277/0	423000	Услуге по уговору	420,000.00	187,646.33	44.68%
		423100	Административне услуге	10,000.00	0.00	0.00%
		423200	Компјутерске услуге	20,000.00	0.00	0.00%
		423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	20,000.00	9,000.00	45.00%
		423400	Услуге информисања	120,000.00	0.00	0.00%
		423500	Стручне услуге	100,000.00	91,527.00	91.53%
		423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	50,000.00	44,780.00	89.56%
		423700	Репрезентација	50,000.00	30,279.33	60.56%
		423900	Остале опште услуге	50,000.00	12,060.00	24.12%
	278/0	424000	Специјализоване услуге	20,000.00	0.00	0.00%
		424200	Услуге образовања, културе и спорта	20,000.00	0.00	0.00%
	279/0	425000	Текуће поправке и одржавање	230,000.00	94,830.00	41.23%
		425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објекта	200,000.00	65,020.00	32.51%
		425200	Текуће поправке и одржавање опреме	30,000.00	29,810.00	99.37%

	280/0	426000	Материјал	70,000.00	34,610.60	49.44%
		426100	Административни материјал	30,000.00	16,565.00	55.22%
		426400	Материјал за саобраћај	10,000.00	0.00	0.00%
		426600	Материјал за образовање, културу и спорт	10,000.00	0.00	0.00%
		426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	10,000.00	8,260.56	82.61%
		426900	Материјали за посебне намене	10,000.00	9,785.04	97.85%
	281/0	482000	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	8,000.00	0.00	0.00%
		482100	Остали порези	5,000.00		0.00%
		482200	Обавезне таксе	3,000.00		0.00%
	283/0	515000	Нематеријална имовина	50,000.00	0.00	0.00%
		515100	Нематеријална имовина	50,000.00		0.00%
			УКУПНО РАСХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ	50,160,000.00	47,978,580.19	95.65%
			Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак - Приходи:	50,160,000.00	47,978,580.19	95.65%
			ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ			
			Извори финансирања за функцију 820	50,160,000.00	47,978,580.19	95.65%
			01 Приходи из буџета	48,773,000.00	47,500,027.82	97.39%
			01 Приходи из буџета /Сопствени приходи буџетских корисника/	1,387,000.00	478,552.37	34.50%
			УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ	50,160,000.00	47,978,580.19	95.65%

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА ОСТАЛИХ ИЗВОРА ЗА 2021. годину						
Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак						
Раздео 11; Глава 02; Подекономска класификација 00; функционална класификација 820						
јединствени број буџетског корисника 04870						
програмска класификација	број апpropriјације	економска класификација	О П И С	План расхода и издатака, и прихода	Реализација расхода и издатака, и прихода	Процент остварења
				из средства осталих извора финансирања 2021		
			Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак - Расходи и издатци:	2,386,000.00	2,031,507.39	85.14%
			УСТАНОВА У КУЛТУРИ			

1201			ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ			
1201-0001			Функционисање локалних установа културе	300,000.00	273,089.00	91.03%
	246/0	422000	Трошкови путовања	50,000.00	38,796.00	77.59%
		422100	Трошкови службених путовања у земљи	50,000.00	38,796.00	77.59%
	247/0	423000	Услуге по уговору	50,000.00	48,800.00	97.60%
		423500	Стручне услуге	50,000.00	48,800.00	97.60%
	249/0	425000	Текуће поправке и одржавање	40,000.00	25,758.00	64.40%
		425200	Текуће поправке и одржавање опреме	40,000.00	25,758.00	64.40%
	250/0	426000	Материјал	120,000.00	119,735.00	99.78%
		426100	Административни материјал	10,000.00	9,926.00	99.26%
		426300	Материјал за образовање и усавршавање запослених	10,000.00	9,809.00	98.09%
		426400	Материјал за саобраћај	100,000.00	100,000.00	100.00%
	254/0	512000	Машине и опрема	40,000.00	40,000.00	100.00%
		512200	Административна опрема	40,000.00	40,000.00	100.00%
1201-0002			Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва	1,210,000.00	1,183,581.39	97.82%
	257/0	423000	Услуге по уговору	985,000.00	959,361.39	97.40%
		423200	Компјутерске услуге	530,000.00	530,000.00	100.00%
		423400	Услуге информисања	95,000.00	88,000.00	92.63%
		423500	Стручне услуге	360,000.00	341,361.39	94.82%
	261/0	512000	Машине и опрема	225,000.00	224,220.00	99.65%
		512200	Административна опрема	225,000.00	224,220.00	99.65%
1201-4009			Пројекат: Установе културе-сопствени приходи	876,000.00	574,837.00	65.62%
	274/0	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	396,000.00	396,000.00	100.00%
		416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	396,000.00	396,000.00	100.00%
	277/0	423000	Услуге по уговору	313,000.00	33,000.00	10.54%
		423400	Услуге информисања	280,000.00	0.00	0.00%
		423900	Остале опште услуге	33,000.00	33,000.00	100.00%
	279/0	425000	Текуће поправке и одржавање	33,000.00	16,980.00	51.45%
		425200	Текуће поправке и одржавање опреме	33,000.00	16,980.00	51.45%
	282/0	512000	Машине и опрема	134,000.00	128,857.00	96.16%
		512200	Административна опрема	134,000.00	128,857.00	96.16%
			УКУПНО РАСХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ	2,386,000.00	2,031,507.39	85.14%
			Градска библиотека "Владислав Петковић Дис" Чачак - Приходи:	2,386,000.00	2,031,507.39	85.14%
			ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ			

		Извори финансирања за функцију 820	2,386,000.00	2,031,507.39	85.14%
		07 Трансфери и од осталих нивоа власти	1,510,000.00	1,456,670.39	96.47%
		08 Добровољни трансфери од физичких и правних лица	280,000.00	0.00	0.00%
		13 Нераспоређени вишак прихода из ранијих година	596,000.00	574,837.00	96.45%
		УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ПРОГРАМ 13 - РАЗВОЈ КУЛТУРЕ	2,386,000.00	2,031,507.39	85.14%

И З В Е Ш Т А Ј
о реализацији финансијског плана установе за 2021. годину

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеки у 2021.години из буџета града Чачка износила су 47.978.580,19 динара од планираних 50.160.000,00 динара. Проценат извршења планираних средстава је 96,73%.

- Средства пренета и утрошена за – Функционисање локалних установа културе – из средстава буџета града Чачка, износила су 44.305.657,81 динар од планираних 45.123.000,00 динара (98,19%). Ова средства представљају 93,28% у укупно пренетим средствима града Чачка.

Средства исплаћена запосленима за зараде у 2021.години износила су 34.776.125,74 динара, она представљају 78,49% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

У Библиотеки има 30 запослених на неодређено време. Три радника су током године ангажована по уговорима на одређено време због повећаног обима послана.

Квалификациона структура запослених на неодређено време:20 запослени са високим образовањем по прописима који су уређивали високо образовање до 10.септембра 2005.године и по прописима који уређују високо образовање од 10.септембра 2005.године; 8 запослених са средњим образовањем и 2 запослена са основним образовањем.

Просечна нето зарада установе у 2021.години по запосленом износила је 53.799,00 динара.

Остале давања запосленима у 2021.години у Библиотеки износила су 1.675.491,36 динара, она представљају 3,78% у укупним средствима пренетим за функционисање установе. У ову групу спадају трошкови превоза на посао и са посла, јубиларне награде које су предвидив, али не и сталан трошак као и социјална давања и помоћи која нису ни сталан, а ни предвидив трошак.

Средства утрошена за сталне трошкове установе износила су 5.041.141,01 динар, она представљају 11,38% у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за текуће поправке и одржавање зграде и опреме у 2021. години пренета су и утрошена у износу од 565.412,94 динара, она представљају 1,28% средстава у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе у 2021. години пренета су и утрошена у износу од 1.450.139,00 динара, а то представља 3,27% средстава у укупним средствима пренетим за функционисање установе.

Средства за набавку опреме пренета у 2021. години износила су 797.347,76 динара, а то представља 1,80% у укупним средствима пренетим од стране буџета града за функционисање установе.

- Средства пренета и утрошена за – Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва – из средстава буџета града Чачка, износила су 3.194.370,01 динар од

планираних 3.650.000,00 динара (87,52%). Ова средства представљају 6,72% у укупно пренетим средствима града Чачка.

Укупно пренета и утрошена средства у Библиотеци током 2021. године Пројекат: Установе културе - сопствени приходи износила су 478.552,37 динара од планираних 1.387.000,00 динара. Проценат извршења планираних средстава је 34,50%.

Средства утрошена за зараде у установи износила су 42.994,92 динара, она представљају 8,98% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Средства утрошена за остало давања запосленима установе износила су 109.013,84 динара, она представљају 22,78% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Средства за текуће поправке и одржавање опреме у 2021. години утрошена су у износу од 94.830,00 динара, она представљају 19,82% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Средства за друге трошкове редовног функционисања установе и програмске активности у 2021. години утрошена су у износу од 231.713,61 динара, а то представља 48,42% у укупним средствима утрошеним из сопствених прихода.

Укупно пренета и утрошена средства Библиотеци током 2021. године из осталих извора финансирања износила су 2.031.507,39 динара од планираних 2.386.000,00 динара. Проценат извршења планираних средстава је 85,14%.

- Трансфери од других нивоа власти - Утрошена средства износила су 1.456.670,39 динара од планираних 1.510.000,00 динара (96,47%). Ова средства представљају 71,70% у укупно утрошеним средствима из осталих извора.
Средства су утрошена на основу уговора са Министарством културе по три пројекта, неутрошена средства у износу од 131.165,61 су са рачуна града враћена Министарству.
- Нераспоређени вишак прихода из ранијих година - Утрошена средства износила су 574.837,00 динара од планираних 596.000,00 динара (96,45%). Ова средства представљају 28,30% у укупно утрошеним средствима из осталих извора. Средства су планирана у оквиру Пројеката: Установе културе - сопствени приходи.

На крају 2021. године неутрошени сопствени приходи 2021. године и 2020. године, односно средства која се налазе на рачуну града износе 798.685,08 динара и биће утрошена у 2022. години.

Средства донација за штампање монографије Милене Чубраковић (276.869,15 динара) и донације од фирме ЕБАРТ за реализацију пројекта „Несигурна прошлост – Тимелине 1991-2015“ (35.855,00 динара), се такође налазе на рачуну града у укупном износу од 312.724,15 динара и биће утрошена у 2022. години.

Руководилац заједничке стручне службе
Мирјана Спасојевић

ОБЈЕКТИ, МАШИНЕ И ОПРЕМА

У протеклој години Библиотека је смањила обим улагања у објекте, машину и опрему, услед знатних инвестиција у овим сегментима у периоду 2019-2021, када је опремљена нова зграда Библиотеке, набављена нова опрема и инвентар, отворен нови огранак у Пријевору и комплетно реновиран споља и изнутра огранак у Мрчајевцима.

Настављено је редовно одржавање и улагање у објекте, па је код објекта Библиотеке у Синђелићевој улици урађена нова ограда између зграде Библиотеке и Електродистрибуције. Набављен је и мобилијар за опремање терасе нове зграде, са клупама, столовима и тендама, како би се овај веома атрактиван простор користио током лепог времена од стране корисника Библиотеке. Редовна периодична замена опреме или њена амортизација се радила у складу са програмом рада и расположивим финансијским средствима у 2021. години.

ЗАПОСЛЕНИ

Систематизацијом радних места у Библиотеки предвиђено је да у установи ради 36 извршилаца у сталном радном односу. У Библиотеки је током већег дела године радило укупно 30 запослених радника на неодређено, као и троје запослених са уговорима на одређено време. Стручних радника на неодређено време је 27 (23 са ВСС и 4 са ССС) и сви стручни радници имају положен стручни испит за библиотечко-информациону делатност.

Крајем 2021. године у инвалидску пензију отишла је једна радница (библиотекар саветник, уредник издавачке делатности, чиме се број стално запослених смањио на 29.

Поред стручних радника за примарну делатност, у Библиотеки су запослена два књиговесца, две чистачице, један референт за административне послове и један домар. Послове књиговодства, рачуноводства и правних послова Библиотека врши преко заједничке службе за све установе културе.

Библиотека је током 2021. године ангажовала на одређено поводом повећаног обима послана до троје запослених, на стручним библиотечким пословима и одржавању објекта и имовине.

Стручна структура запослених радника Библиотеке повољна је и изнад просека на нивоу Републике, са великим већином стручних радника са ВСС. Квалификациони структури запослених је повољна и изнад норми у струци за јавне библиотеке, са доминатним бројем запослених са ВСС са завршеним филолошким или факултетом друштвено-хуманистичких наука. Просечан број година радног стажа запослених у 2021. години био је 16.

Установа је наставила да улаже средства у редовно стручно усавршавање својих стручних радника, организацијом акредитованих стручних семинара, упућивањем запослених на конференције и семинаре у земљи, односно кроз праћење онлајн конференција и стручних скупова. Током 2021. године четворо радника су положили стручни испит у Народној библиотеци Србији, док је једна радница стекла више стручне звања. Сви стручни радници стекли су потребан број бодова за стручно усавршавање у току једне године.

ОБЈАВЉЕНИ СТРУЧНИ РАДОВИ РАДНИКА БИБЛИОТЕКЕ

1. Александар Д. Вукајловић, Милан Д. Јовановић, Андрија Д. Сагић: „Скуп алата за креирање дигиталне библиотеке – ResCartaToolkit“, У: Библиотекар, Год. LXII, св. 1 (2021).
2. „Саучесништво у нади : реч уредника“ / Оливера Недељковић. У: Дисово пролеће (Чачак). – Бр. 52 (мај 2021). – стр. 2.
3. „Као сви велики песници : Драинац као читалац Лисове поезије“ / Оливера Недељковић. У: Дисово пролеће (Чачак). – Бр. 52 (мај 2021). – стр. 24-25.
4. „Највиша тачка света : формирање легата Бранка В. Радичевића у Библиотеци“ / Оливера Недељковић. У: Дисово пролеће (Чачак). – Бр. 52 (мај 2021). – стр. 29.
5. „На страни крхких ствари : In memoriam: Драган Колунција“ / Тијана Бежанић. У: Дисово пролеће (Чачак). – Бр. 52 (мај 2021). – стр. 30.
6. „Лик умног говорника : In memoriam: Милутин Петровић“ / Тијана Бежанић. У: Дисово пролеће (Чачак). – Бр. 52 (мај 2021). – стр. 31.

7. „Прилози за чачанску библиографију : издавачко-штампарска продукција 2020.“ / Тијана Бежанић. У: Глас библиотеке (Чачак). – Бр. 27 (у штампи)
8. „Школска библиотека : дефиниција и правни оквири за рад“ / Дубравка Илић. У: Просвета у пракси [електронски извор] : часопис прилагођен специфичностима васпитно-образовних установа (Смедерево) / ISSN 2787-3048. –Бр. 1 (2021), стр. 52-61.
9. „Пут књиге у библиотеци“ / Дубравка Илић. У: Просвета у пракси [електронски извор] : часопис прилагођен специфичностима образовно-васпитних установа (Смедерево) / ISSN 2787-3048. – Бр. 2 (2021), стр. 45-52.
10. „Школске библиотеке Моравичког округа: 2000-2020 : искуства у раду Матичне службе“ / Дубравка Илић. У: Глас библиотеке. Бр. 27 (2021), стр. 37-51.
11. „Библиотечке компетенције за ХХI век“ / Дубравка Илић. У: Савремена библиотека (Крушевац) / ISSN 0353-0655. –Бр. 37 (2020), стр. 78-81.
12. „Bibliotekarsko društvo Srbije – nova decenija u organizovanju, zaštiti i podsticaju bibliotečko-informacione delatnosti u Republici Srbiji“ / Nikola Petaković, Bogdan Trifunović, Zbornik radova i priloga Trećeg okruglog stola o ulozi stručnog knjižničarskog društva, Zagreb, 2021, str. 11-15.
13. “Čačak Public Library New Building: An Experience of Putting the Library on the Scene” / Bogdan Trifunović, In: International Information & Library Review, January 2022, online.
14. Никола Пеулић, „Звезда што небом шета“, у: „Дисово пролеће“, бр. 52 (2021).
15. Никола Пеулић, „Икона прозирности у Роману о Лондону Милоша Црњанског“, у: XIII научни скуп младих филолога: Савремена проучавања језика и књижевности.
16. Никола Пеулић, „Трансформација бестијаријумског комплекса старозаветне Књиге пророка Јоне у Роману Милоша Црњанског“, у: XV научни скуп Српски језик, књижевност, уметност.
17. Биљана Раичић, „По налозима поезије“, биографија Стевана Тонтића, *Дисово пролеће* бр. 52 (2021).
18. Мирко Дрманац, „Звук тишине : мониторинг акустичког комфора у читаоницама“, у *Гласник Народне библиотеке Србије*, бр. 23 (2021).
19. Тања Вуковић, Интервју у 52. броју часописа *Дисово пролеће* са добитником Дисове награде Стеваном Тонтићем.
20. Тања Вуковић, Марија Радуловић, „Вечност сном исписана“, *Дисово пролеће* бр. 52 (2021), стр. 22-23.

УНАПРЕЂЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Библиотека је наставила се пружањем услуге доставе књига на кућну адресу на територији града Чачка у 2021. години. Нова услуга Библиотеке намењена је превасходно пензионерима, инвалидним лицима и другим суграђанима који из објективних разлога нису могли да користе просторије Библиотеке у граду или у огранцима у Заблаћу, Мрчајевцима, Прељини и Пријевору.

Крајем 2021. године Библиотека је завршила развој иновативне веб и мобилне апликације „Букмаркер – мој е-дневник читања“, <https://bukmarker.app/>. Апликација је развијена у сарадњи са градским библиотекама у Сомбору, Новом Саду, Краљеву и Лесковцу, а кроз пројекат одобрен од стране Министарства културе и информисања у 2021. години.

У 2021. години објављен је 27. број часописа за библиотекарство „Глас библиотеке“ који се објављује од 1988. године. У протеклој години овај угледни часопис стекао је и статус научног часописа на листи категорисаних научних часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја, са категоријом M54, чиме је његов значај у струци додатно признат и уздигнут. Главни и одговорни уредник часописа у 2021. години наставио је да буде др Богдан Трифуновић, директор установе.

Библиотека је организовала већи број обука из свих сегмената библиотечко-информационе делатности за библиотекаре и књижничаре Чачка и Моравичког округа. Директор установе др Богдан Трифуновић је у 2021. години одржао и пет акредитованих семинара о развоју мобилних апликација у библиотечкој струци „Библиотечке услуге на длану“, у Бору, Неготину, Сомбору, Обреновцу и Чачку.

БИБЛИОТЕЧКА ГРАЂА

Укупан библиотечки фонд на крају 2021. године био је **161.178 монографских публикација** (157.507 у 2020) и **351 наслов периодике**. У четири легата Библиотеке налази се 7.586 књига (Миливоја и Божидарке Филиповић - 3.397, Синише Пауновића – 1.403, Јована Давидовића – 2.494, Наташе и Мишела Берта у обради - 292). Књижни фонд одељења у Чачку, без огранака је 126.601 књига. Књижни фонд сва четири огранка је 26.991 књига.

За набавку библиотечке грађе у 2021. години било је определено 1.500.000 динара. Министарство културе и информисања је преко свог програма откупа књига за јавне библиотеке нашој установи доделило средства за куповину 1.884 публикација.

У 2021. години укупно је **приновљено 7.674 јединица књижне грађе** (5.814 у 2020). Број набављених књига је порастао за 32% у односу на 2020.

Статистика приновљених књига по одељењима у последњих пет година:

Одељење	2021.	2020.	2019.	2018.	2017.
Позајмно одељење за одрасле	2.601	2.048	2.263	3.280	2.731
Одељење за децу и младе	1.135	1.262	1.212	1.045	1.011
Завичајно одељење	558	500	366	653	567
Одељење стручне књиге	668	586	609	698	446
Огранак Mrчајевци	496	343	298	365	376
Огранак Заблаће	501	336	310	326	438
Огранак Прељина	418	381	285	292	409
Огранак Пријевор	414	349	326	364	388
Марксистички фонд					
Покретни фонд					2
Стара и ретка књига					
Страна књига	883	9		13	77
УКУПНО:	7.674	5.814	5.669	7.036	6.445

У 2021. години рађени су и послови расхода грађе у складу са правилима струке. Ванредном ревизијом по критеријуму дотрајалих и неупотребљивих јединица које мерама техничке заштите не могу да се доведу у стање да могу бити даље коришћене расходовано је 4.490 јединица. Позајмно одељење 1.129, Одељење стручне књиге 5, Одељење за децу и младе 358, Заблаће 388, Mrчајевци 2.136, Прељина 473, Пријевор 1.

Расходована грађа нуди се даље осталим библиотекама у мрежи библиотека Србије, користи се за полице Отворене библиотеке које наша установа одржава на десетак локација у граду, као и за поклон грађанима. Део књига који је у изузетно лошем стању се предаје на рециклажу.

КОРИСНИЦИ БИБЛИОТЕЧКИХ УСЛУГА

У Библиотеку је у 2021. уписано **4.842** нових корисника. Књижном и некњижном грађом, као и серијским публикацијама, услужено је **41.169** корисника, а још додатним услугама (радионице и др.) **3.948**. Књижном и некњижном грађом, серијским публикацијама и другим услугама, услужено је укупно **45.117** корисника.

Активних корисника Библиотеке (са важећом чланском картом из 2020. и у 2021. години који су макар једном посетили одељење или огранак установе) било је **7.047**, што је смањење од 408 корисника у односу на 2020. годину.

Процентуално највише корисника Библиотеке припада категоријама ученика основних и средњих школа и категорији службеника (запослених). Значајан број корисника налази се у категорији остали, у којој се највише региструју пензионери.

БРОЈ И СТРУКТУРА УПИСАНИХ ЧЛАНОВА У 2020. ГОДИНИ								
	предшколци	основна школа	средња школа	студенти	радници	службеници	остали	УКУПНО
ОДРАСЛО			548	451	8	718	819	2544
ДЕЧЈЕ	450	1176						1626
МРЧАЈЕВЦИ	69	49	12	3	14	10	26	183
ПРИЛЕВОР	2	34			9		4	49
ПРЕЉИНА	50	25	2	2	8	8	5	100
ЗАБЛАЋЕ	67	191	9	1	11	23	38	340
УКУПНО	638	1475	571	457	50	759	892	4842

ЦЕНОВНИК УСЛУГА

Ценовник услуга Библиотеке, који је одлуком Управног одбора установе у примени од 2. новембра 2020. године, остао је непромењен. Цене годишњих чланарина Библиотеке и даље су веома повољне за кориснике, који у складу са категоријом члана плаћају износ између 400 и 800 динара за 12 месеци чланства, док су доступне и породичне чланарине које дају додатне погодности за чланове. Одређене категорије грађана имају и даље право на бесплатан упис (nezапослени, лица са инвалидитетом, добровољни даваоци крви). Поред тога, Библиотека редовно током године омогућава упис корисницима са сниженом ценом од 50% за одређене датуме и празнике, као што су Савиндан (27. јануар), Дан библиотеке (10. март), Дан библиотекара Србије (14. децембар), Дан града Чачка (18. децембар). Вишегодишња акција подршке одличним ученицима основних и средњих школа на територији града Чачка, који на основу одличног успеха у школској години могу да остваре бесплатан упис или продужење чланарине између Видовдана и септембра месеца, настављена је у 2021. години.

КОРИШЋЕЊЕ КЊИЖНОГ И НЕКЊИЖНОГ ФОНДА

На коришћење је дато укупно **98.591** књига, сликовница, часописа и новина, као и некњижне грађе. Књига и сликовница на коришћење је дато **71.051**, **27.355** новина и часописа и **185** примерака некњижне грађе.

- Позајмно одељење за одрасле: 45.796 књига

- Одељење стручне књиге: 829
- Одељење завичајне збирке: 468 књига, 790 серијских публикација и 185 некњижна грађа
- Одељење за децу и младе: 18.987 књига и сликовница
- Одељење стране књиге: 4
- Огранак Мрчајевци: 2.246
- Огранак Пријевор: 687
- Прељина: 902
- Заблаће: 1.611 књига и сликовница
- Периодика: 20.569 часописа и листова

Књижном и некњижном грађом услужено је **41.169 корисника** (37.326 корисника у 2020):

- Позајмно одељење за одрасле кориснике: 21.236 корисника
- Одељење стручне књиге: 500
- Одељење завичајне збирке: 236
- Одељење за децу и младе: 9.394
- Одељење стране књиге: 3
- Огранак Мрчајевци: 1.149
- Огранак Пријевор: 380
- Огранак Прељина: 640
- Огранак Заблаће: 836
- Периодика: 2.832

Централну зграду Библиотеке и њене огранке је током 2021. године **9.768 лица** користило за рад у читаоницама или због колективних и индивидуалних обилазака или посета:

- Позајмно одељење за одрасле кориснике: 1.586
- Одељење стручне књиге: 3.894
- Одељење завичајне збирке: 110
- Одељење за децу и младе: 476
- Одељење стране књиге: 15
- Огранак Мрчајевци: 260
- Огранак Пријевор: 15
- Огранак Прељина: 152
- Огранак Заблаће: 589
- Периодика: 2.671

У 2021. години број прочитаних књига по становнику града био је 0,62. Обрт књижног фонда (број издатих књига у односу на укупан број књига) био је 0,46.

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

Остварене програмске активности у 2021. години

Програмска активност Библиотеке у 2021. години обухватила је **88** различитих културно-образовних садржаја од којих је **79** одржано уживо (75 у 2020). Програми су били намењени свим узрасним групама и категоријама и у просеку, ако се не рачунају нерадни дани, одвијали су се сваки трећи дан.

Укупно је **7.471** посетилац физички присуствовао неком од наведених програма (3.541 у 2020), учествовао на радионици, погледао изложбу, представу итд. Због неповољне епидемијске ситуације, Библиотека је често морала да ограничи број присутне публике. Из истих разлога било је потребно ужivo преносити тј. *стримовати* садржаје на друштвене мреже и платформе, што је нашло на добар пријем код онлајн-публике (**18.270** прегледа).

Наменски прављених онлајн садржаја било је 9, што је четири пута мање у односу на претходну 2020. годину (36) када, између осталог, уопште није било могуће окупљање. Манифестације „Штампана реч”, „Дисово пролеће и, „Лето у Библиотеци” су одржане по плану.

I Књижевни програми, предавања, читање поезије, трибине, представљање стручних публикација (35 програма, 2.870 посетилаца, 16.073 прегледа)

- Свеченост отварања манифестације „Штампана реч 2020”, додела награда „Исаило А. Петровић” и „Даница Марковић” (80 посетилаца)
- Промоција 25. и 26. броја стручног часописа за библиотекарство „Глас библиотеке” (30 посетилаца)
- Представљање књиге „Динамика хришћанског идентитета” и предавање аутора др Раствка Јовића, заједнички програм са Удружењем „Ирмос” (80 посетилаца, 1032 прегледа)
- Дан Библиотеке, програм поводом дана установе, додела признања највернијим читаоцима (200 посетилаца)
- Промоција романа „Велелепота секунде” Ненада Гугла (50 посетилаца, 1986 прегледа)
- Представљање романа „Шетач” Јованке Живановић (50 посетилаца, 1392 прегледа)
- Представљање песничке збирке Радмиле Петровић „Моја мама зна шта се дешава у градовима” (50 посетилаца, 893 прегледа)
- „Стих за вечност длетом исклесан”, програм посвећен Ники Николи Стојићу (50 посетилаца, 1317 прегледа)
- Промоција 58. Дисовог пролећа у Српском књижевном друштву у Београду (50 посетилаца)
- „Погледом кроз наше очи”, откривање барељефа са Дисовим ликом и промоција издања 58. Дисовог пролећа (30 посетилаца)
- „Токови поезије, поезија Токова”, програм читања поезије младих песника награђених на конкурсима Дисовог пролећа (30 посетилаца, 549 прегледа)
- Завршно вече 58. Дисових свечаности (200 посетилаца) и 426 онлајн прегледа
- Представљање књиге „Народ за издавање” аутора Милана Ружића (50 посетилаца)
- Промоција књиге Миодрага Даниловића „Антипедагогија” (50 посетилаца)
- Музичко-поетски кабаре „Да, то су били дани” Небојше Дугалића и Бориса Пинговића (250 посетилаца, 167 прегледа)
- „Чаробњак Радмиловић”, промоција књиге Милана Цација Михаиловића (40 посетилаца)
- „Музика и духовност”, разговор са Зораном Костићем Цанетом (200 посетилаца, 1799 прегледа)
- Представљање нотног зборника „Песме српским светима” др Ане Рашковић и концерт вокалног ансамбла „Славословије” (120 посетилаца, 368 прегледа)
- „Јагуари из Ара”, промоција књиге аутора Братислава Јевтовића (70 посетилаца)
- „Афоризми и сатиричне приче”, представљање две збирке афоризама „Живот на овим просторима” и „Дневник једног невремена” (30 посетилаца, 1500 прегледа)
- Поетско-музички програм посвећен Лази Костићу „Две се у мени побише силе” (250 посетилаца, 882 прегледа)
- Представљање књига и музички наступ Бошка Ђирковића Шкаба „Стихом против страха” (30 посетилаца, 774 прегледа)
- „Култура на шинама”, колаж програм на три локације (Пожега-Чачак-Краљево) и у возу у оквиру Дана европске баштине 2021 (200 посетилаца, 34 прегледа)
- Промоција књиге „Микец и друге ђачке приче” у сарадњи са Удружењем „Ирмос” (100 посетилаца, 401 преглед)

- Предавање „Срби у Угарској пре Велике сеобе” др Бориса Стојковског, шеста Трибина о прошлости (50 посетилаца, 148 прегледа)
- Представљање издања „Библиотечке компетенције за 21. век” у Великој Плани (20 посетилаца)
- „Достојевски и Срби”, заједнички програм са Удружењем „Ксенија – руски језик” (70 посетилаца, 559 прегледа)
- Промоција зборника „Достојевски : писац и православље” (50 посетилаца)
- Промоција зборника „Искушана мисао Достојевског” (50 посетилаца)
- Промоција часописа „Србија – национална ревија” (50 посетилаца, 603 прегледа)
- Промоција дигиталног мултимедијалног архива „Тајмлајн” (20 посетилаца 250 прегледа)
- Представљање едиције „Сто словенских романа” (40 посетилаца 307 прегледа)
- Колажни програм „Млади чувари српске народне културе” у сарадњи са Удружењем Чувари дела Вука Каракића (100 посетилаца)
- Промоција часописа и манифестије „Дани патријарха Павла” (100 посетилаца 395 прегледа)
- Представљање монографије „Град Чачак” (70 посетилаца, 291 преглед)
- Скупштина Библиотекарског друштва Србије за Моравички округ (30 делегата)

II Програми за децу и младе (17 програма, 1.530 посетилаца)

- Представа „PLAY Нушић” у извођењу Омладинског позоришта „Морава театар” (200 посетилаца)
- „По мери детета”, програми за децу поводом Светског дана дечје књиге, гостовање писца за децу Дејана Алексића у огранцима Библиотеке у Пријевору, Прељини и Одељењу за децу и младе (3 програма, укупно 175 посетилаца)
- „Приче траже уши”, програми за децу поводом Светског дана дечје књиге, гостовање писца за децу Дејана Алексића у огранцима Библиотеке у Мрчајевцима и Заблаћу (2 програма, укупно 75 посетилаца)
- Промоција сликовнице „Авантуре у саобраћају” у сарадњи са ПУ „Гимназион” (50 посетилаца)
- „Мала ми звезда у прозор сине”, програм доделе диплома ученицима основних и средњих школа МО победницима на конкурсима 58. Дисово пролеће (80 посетилаца)
- „Видовдански свет(л)описи”, представљање Српског народног илустрованог календара „Даница” и Школског забавника „Даница за младе” у сарадњи са Удружењем „Чувари дела Вука Каракића” (200 посетилаца)
- Квиз знања Библиогенијалци за предшколце ПУ Гимназион (40 малишана)
- Промоција књига „Веровали или не” и „Чудно краљевство” ауторке Ержи Кертес (200 посетилаца)
- Представљање услуга Одељења за децу и младе на Сајму родитељства у ПУ „Бамби” (50 посетилаца)
- Промоција романа за децу „Црна птица” аутор Александра Јовановић (150 нпосетилаца)
- Јавни часови за ученике средњих школа на тему „Злочин и казна” и „Браћа Карамазови” (2 часа, 150 посетилаца)
- „Слово по слово, увек нешто ново”, дружење предшколаца са Софијом Димитријевић (40 посетилаца)
- Представа за децу „Магична новогодишња јелка” у извођењу Театра „Талија” (120 посетилаца)

III Изложбе (16 изложби, 2.850 посетилаца)

- „Православље”, изложба Фото савеза Србије поводом осам векова аутокефалности Српске православне цркве (300 посетилаца)
- „На свет издато”, изложба публикација поводом педесет година издавачке делатности Библиотеке (230 посетилаца)
- „Љубав у књижевности за младе” изложбена поставка у Одељењу за децу и младе (100 посетилаца)
- „Листај актуелно” изложба Одељења периодике (200 посетилаца)

- Изложба чачанске издавачке продукције „Штампана реч 2020” аутори Оливера Недељковић и Тијана Бежанић (100 посетилаца)
- Отварање изложбе посвећене добитнику Дисове награде Стевану Тонтићу „Граница повучена посред срца” аутор Биљана Раичић (200 посетилаца)
- Тематска изложба у Позајмном одељењу за одрасле посвећена Милошу Црњанском, аутор Никола Пеулић (200 посетилаца)
- Изложба радова, експоната и фотографија са летњих радионица „Лето у Библиотеци 2021” (100 посетилаца)
- „Позив на путовање – мотив воза у стваралаштву завичајних аутора”, аутор Оливера Недељковић (50 посетилаца)
- „Ризница без кључа”, изложба поводом сто година едиције „Златна књига”, аутор Оливера Недељковић (100 посетилаца)
- „Дечје новине – гигант југословенског издаваштва”, ауторски тим Музеја рудничко-таковског краја (200 посетилаца)
- „Достојевски у српској култури”, гостујућа изложба Библиотеке града Београда, аутор Наташа Мандић Булатовић (300 посетилаца)
- „Широка душа Достојевског”, изложба публикација из фондова Библиотеке, аутори Биљана Раичић, Марина Белић, Никола Пеулић (300 посетилаца)
- „Андрић – 60 година Нобелове награде”, изложба публикација из фондова установе, аутори Душана Биковић и Мирко Дрманац (200 посетилаца)
- Изложба манифестације „Дани патријарха Павла” (200 посетилаца, 380 прегледа)
- „Расковник – млади чувари српске народне културе” (70 посетилаца)

IV Радионице: (9 радионица, 36 сусрета, 221 учесник)

- „Мала школа правописа”, језичке радионице за основце у Пријевору и Прељини поводом обележавања Међународног дана матерњег језика, водитељи Марија Радуловић, Тања Вуковић, Владимир Симић (4 радионице, 60 учесника)
- „Стварамо прву књигу”, радионица израде сликовница, водитељи Оливера Недељковић и Катарина Елвеји (10 радионица, 22 полазника)
- „Свет на длани”, едукативна радионица за основце, водитељ Биљана Арсић (3 радионице, 22 полазника)
- „Неуморна плетисанка”, радионица израде украсних предмета од конца, водитељи Јасмина Иванковић и Снежана Луковић (4 радионице, 12 полазника)
- „У сновима папирним”, радионица израде минијатурних књига и папирних скулптура, водитељ Никола Пеулић (5 радионица, 6 полазника)
- „Дигитализација није секирација”, информатичка писменост за треће доба, водитељи Марина Белић и Александар Вукајловић (4 радионице, 4 полазника)
- Радионица програмирања и презентација Micro:Maqueen робота „Са роботом на ти”, водитељи Владимир Симић и Александар Вукајловић (2 радионице, 25 учесника)
- Креативна радионица у Заблаћу „Без длаке на језику” (1 радионице, 50 учесника)
- Радионица израде новогодишњих украса за основце (3 радионице, 20 учесника)

V Онлајн програми (9 програма, 1.817 прегледа)

- Новогодишње и божићне приче, онлајн програм за децу (2 програма, 414 прегледа)
- Поводом 20 година од смрти Бранка В. Радичевића на Јутјуб каналу и Фејсбук страници Библиотеке емитован је циклус аудио-записа и видео-материјала: „Согласје Бранковог живота”, „Плава линија живота”, „Закаснело пролеће песника Диса” и „Сујеверице и друге речи”. (4 програма, 489 прегледа)
- Промотивни садржаји (337 прегледа)
- Музички спот (577 прегледа)

Присуство на друштвеним мрежама

Страница Библиотеке на Facebook мрежи (@bibliotekacacak) постоји од 28. јула 2008. Страницу прати 5.578 корисника (повећање за 380 у 2021), док 5.400 корисника кажу да им се свиђа страница, што је повећање за 320 у 2021. години. Просечно достигнуће дневних објава креће се од 190 до 6.600 виђења, за период од 01. 01. 2021. до 31. 12. 2021. Више од 10.100 других профиле је посетило страницу у 2021. години, што је за 35,8% више у односу на претходну годину.

Библиотека је 4. септембра 2020. године отворила и Instagram налог као профилисану страницу Одељења за децу и младе (@decjabibliotekaca). Укупан пут пратилаца крајем 2021. године био је 873 (повећање за око 450 у 2020), док су садржаји странице доприли до 1.608 других налога у 2021. години (34,6% више него у 2020). На страници је постављено 160 објава и 14 видео записа. На месечном нивоу остварено је 237 интеракција на постављене садржаје.

Јутјуб налог на овој мрежи отворен је 2008. године, први прилог објављен 31. 10. 2008. До краја 2021. године постављено је 153 видео записа, од којих је 16 постављено у 2021. години. Канал прати 193 корисника мреже (166 у 2020).

Налог Библиотеке на Twitter мрежи (@bibliotekacacak) отворен је 2017. године, а поново активиран 4. 12. 2020. године. Тренутан број пратилаца је 556 (повећање за 35 у 2021), док Библиотека прати 217 налога. Садржаји који се објављују на Twitter страни су вести са званичног веб-сајта Библиотеке.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Изложбом „На свет издато” обележено је пола века издавачке делатности Градске библиотеке, а ову ретроспективну поставку чинила су капитална издања, књиге, часописи, каталоги итд. Година је започета са попуњеним местом уредника за издавачку делатност које је преузела Маријана Матовић. Колегиница нажалост већ у марта одлази на вишемесечно боловање, потом у пензију, па ово место остаје непопуњено. Упркос томе, издавачки план је у основи испуњен са смањеним кадровским капацитетима, те је Библиотека у протеклој години објавила пет издања: изабране песме Стевана Тонтића „Звук судбине, звук прогонства”; Лист „Дисово пролеће”, број 52; каталог изложбе „Граница повучена посред срца”, аутор Биљана Раичић; „Задњи поглед у ретровизор”, Милице Росић и часопис за библиотекарство „Глас библиотеке”, број 27.

Уредник свих издања је др Богдан Трифуновић, изузев листа „Дисово пролеће” које су уредиле Оливера Недељковић и Тања Вуковић. Лектуру свих објављених публикација урадиле су Оливера Недељковић, Тања Вуковић и Марија Радуловић, док је за превод сајкетака на енглески језик и њихову лектуру била задужена Тијана Ђсканић.

Лист „Дисово пролеће” је након више деценија редизајниран. Такође и остale публикације које прате манифестацију Дисово пролеће изледом су уклопљене и визуелно чине целину по први пут.

Издања су представљена на конференцији за медије у Чачку, у Српском књижевном друштву у Београду и на Сајму књига у Гучи током 60. Драгачевског сабора трубача. Сајам књига у Београду на коме се сваке године Библиотека представља, није одржан због лошне епидемијске ситуације.

ПРОЈЕКТИ

У 2021. години реализована су два пројекта којима је установа конкурисала за додатним средствима у циљу реализације планираних активности, док су два пројекта наставак активности:

- **58. Дисово пролеће**, пројекат подржан од стране Министарства културе и информисања са 300.000 динара,
- реализација матичних послова Библиотеке подржана је од стране Министарства са 300.000 динара у 2021, због утицаја пандемије корона вируса средства су умањена у односу на претходне године,
- **Букмаркер – мој е-дневник читања**, пројекат подржан од стране Министарства културе и информисања са 910.000,00 динара, у оквиру пројекта развијена је апликација „Букмаркер – мој е-дневник читања“ за популаризацију књиге и читања путем савремених технологија, адреса апликације је <https://bukmarker.app/>.
- „**Неизвесна прошлост – Таемлајн 1991-2015**“ током 2021. године овај вишегодишњи пројекат дигитализације медијских извора о најзначајнијим догађајима националне прошлости из новије историје, који Библиотека партнерски спроводи са компанијом Ебарт и медијском кућом Нин, окончан је и видљив на адресама <http://tajmlajn.net/> и <http://cacak.tajmlajn.net/>.
- Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ учествује као партнер у регионалном пројекту „**Дигитални грађанин**“ који спроводи Институт за иновативност и развој младих из Загреба, а којим се дигиталне технологије и роботика на занимљив начин приближавају ученицима основних школа.

ОСТВАРЕНА И НАСТАВЉЕНА САРАДЊА У 2021.

Током 2021. године Библиотека је остварила и наставила одличну сарадњу са низом партнера, сарадника, институција и појединача у циљу унапређења свог рада, квалитетније културне понуде и задовољења културних потреба већег броја лица.

У 2021. години вреди истаћи наставак сарадње са прешколским установама, њихове посете у Библиотеци и огранцима, као и посете библиотекара вртићима. Библиотека је у 2021. учествовала на манифестацији „Сајам родитељства“ који се одржао ПУ „Радост“. Запослени установе су узели веома активно учешће, кроз промоције установе, књижног фонда, садржаја и програма намењених деци, а организована је и акција учлањења у Библиотеку током трајања манифестације.

Настављена је одлична сарадња са свим локалним и регионалним медијским кућама, установама културе у Чачку, Канцеларијом за младе, предшколским установама, основним и средњим школама, јавним предузећима и општинским библиотекама у Гучи, Ивањици и Горњем Милановцу и многим другим.

РАД ОДЕЉЕЊА И СЛУЖБИ БИБЛИОТЕКЕ У 2021. ГОДИНИ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

Одељење за децу и младе ради са корисницима сваким радним даном од 8.00 до 19.00 часова у две смене, као и суботом од 9.00 до 14.00 часова. У току 2021. године у Одељењу су радиле библиотекарке Маријана Лазић, Јелена Дуковић, Ана Станојевић и Невена Петковић, док су повремено и други запослени Библиотеке радили као замене у Одељењу. Запослени су се стручно усавршавали током 2021. године, на акредитованом семинару “Селфи из библиотеке” (Јелена Дуковић, Маријана Лазић) и семинару “Библиотечке услуге и садржаји на даљину: планирање, развој и коришћење мобилних технологија и апликација“ (Ана Станојевић).

Уз поштовање епидемијских мера у току 2021. године Одељење за децу и младе активно је радило са корисницима узраста до 15 година. Књиге и друга грађа издаване су за коришћење, младим корисницима обезбеђиван је простор читаонице Одељења на првом спрату зграде,

организовани су програми, радионице и организоване посете деце и младих, како у простору Библиотеке тако и у просторима вртића и школа на подручју града Чачка.

Одељење је обележило школску славу, Светог Саву, пригодном изложбом и отварањем наменске читаонице за младе кориснике на I. спрату Одељења.

Током целе године Одељење је примало посете предшколца свих предшколских установа и ученика ОШ „Милица Павловић“, ОШ „Др Драгиша Мишовић“, ОШ „Ратко Митровић“, ОШ „Вук Караџић“, ОШ „1. новембар“, ОШ „Филип Филиповић“, ОШ „Свети Сава“, издвојених одељења из Прислонице, Ракове, Парменца, Паковраћа, Трбушана, итд. Запослени су били активни и на терену, са организованим посетама вртићима.

Посебни датуми су обележени прилагођеним садржајима и активностима. За Дан заљубљених основци су писали најлепше љубавне поруке и цитате, а библиотекари су за њих припремили препоруке најпопуларнијих романа за младе. Приређена је и изложба на тему љубави у књижевности за децу. За Дан библиотеке, 10. март, награђени су највреднији млади читаоци. Поводом Међународног дана деце књиге 2. априла гост Одељења за децу и младе био је један од најчитанијих писаца за децу Дејан Алексић. Два одељења II разреда из ОШ “Др Драгиша Мишовић”(око 40 ученика) дружило се са писцем.

У априлу месецу промовисана је и едиција сликовница “Саобраћајна сликовница” ауторке Весне Милошевић. Деца из ПУ “Гимназион” су извела и два игроказа за своје вршњаке по тексту из сликовница (око 50 деце је присуствовало програму).

У оквиру програма “Читам и растем” у јуну месецу у гостима је била старија јаслена група из вртића “Сунце” (15) и том приликом родитељима је скренута пажња на важност и значај читања деци у најранијем узрасту.

Одељење је било активно и током лета, поводом организације програма Креативних радионица „Лето у библиотеци 2021“.

- *Стварамо прву књигу* - радионица израде сликовница (узраст од 6-10 год.), водитељи Оливера Недељковић, Катарина Елвеји и библиотекари Одељења за децу и младе.
- *Свет на длану* - радионица занимљиве географије (узраст од 8-12 год.), водитељ Биљана Арсић и библиотекари Одељења за децу и младе.
- *Неуморна плетисанка* - израда украсних предмета од конца техником хеклања, водитељ Јасмина Иванковић.

У септембру је уприличена изложба радова са креативних радионица *Лето у библиотеци 2021* и посета предшколаца вртића “Полетарац”.

У оквиру Dana европске баштине успешно је реализован програм “Култура на шинама”, а путници и учесници програма били су полазници наших креативних радионица.

Октобар је месец намењен организованим активностима у раду са децом, па је и 2021. године осмишљен низ различитих садржаја:

- *Библиогенијалици* - едукативни квиз за предшколце ПУ “Гимназион”, водитељ Маријана Лазић,
- Промоција књига *Веровали или не* и *Чудно краљевство* ауторке Ержи Кертес у сарадњи са ИК “Пчелица”, водитељ Невена Петковић,
- Изложба *Дечје новине - гигант југословенског издаваштва*, водитељ Јелена Дуковић,
- Одељење је у сарадњи других запослених Библиотеке представљало установу на *Сајму родитељства* који је организовала ПУ “Радост”, где су успешно деци и родитељима представљене услуге и активности, док су посетиоци Сајма могли да се на лицу места учлане у Библиотеку,
- Промоција романа *Црна птица* Александре Јовановић, водитељ Ана Станојевић.

У новембру и децембру су настављени сусретиса ученицима и предшколцима, посетили ученици III разреда ОШ “Свети Сава” (21). Организован је и програм *Слово по слово увек нешто ново* - сусрет предшколаца вртића “Радост 1” са младим писцем Софијом Димитријевић.

Реализоване су и 3 новогодишње радионице прављења маштовитих и необичних украса са сарадницима Катарином Елвеји и Бојаном Пантовић.

ПОЗАЈМНО ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОДРАСЛЕ ЧИТАОЦЕ

Позајмно одељење ради са корисницима сваким радним даном у две смене, од 8.00 до 19.00 часова, као и суботом од 9.00 до 14.00 часова. У Одељењу је током 2021. године било распоређено шесторо радника: библиотекари Биљана Раичић, Душица Брковић, Марина Белић, Никола Пеулић, Снежана Луковић и књижничар Душица Цибралић. У Одељењу као замене и током радних субота ангажовани су и други стручни радници установе. Позајмно одељење је најфреквентније одељење установе.

Поред рада са корисницима овог одељења, вођење бриге о фонду, набавци и стручном смеђтају публикација, запослени Позајмног одељења били су у 2021. години веома активни и на пољу културно-просветне делатности, кроз организацију изложби књига из фонда одељења, радионица и вођења културних програма.

Одржан је поетско-музички програм под називом „Две се у мени побише силе”, посвећен обележавању 180 година од рођења песника Лазе Костића. Програм је водила Душица Брковић.

У оквиру манифестације „Штампана реч” уприличен је програм, изложба и омаж Ники Николи Стојићу „Стих за вечност длетом исклесан”. Програм је водила библиотекар Марина Белић, која је водила и програм отварања изложбе посвећене лауреату Дисове награде, Стевану Тонтићу. Марина је са колегом Александром Вукајловићем водила и радионицу „Дигитализација није секирања”, о развијању дигиталне писмености старијих суграђана.

У среду, 23. јуна постављена је изложба „Где је ту срећа?” аутора Николе Пеулића. Изложба је посвећена лицу и делу великог српског писца Милоша Џрњанског. Никола Пеулић водио је и петодневну креативно-едукативној радионици изrade минијатурних књига под називом „У сновима папирним”. Кроз три сусрета одржана је радионица „Свет на длану”. Водитељ радионице била је библиотекар Биљана Арсић. У оквиру Дечје недеље библиотекар Биљана Арсић приредила је изложбу „Мађарска: природне одлике и културно-историјске знаменитости”.

Радионицу „Неуморна плетисанка” су водиле Јасмина Иванковић и Снежана Луковић. Полазнику су израђивали украсне предмете од конца техником хеклања, од прве петље до мандале и сложенијих четвртастих облика. Одржано је књижевно вече посвећено представљању романа првенца завичајног аутора Братислава Јевтовића „Јагуари из Ара”. Програм је водила библиотекар Душица Брковић, а одломке из романа читала је Никола Пеулић.

Библиотекари Позајмног одељења Марина Белић, Биљана Арсић и Никола Пеулић учествовали су у отварању изложбе Лето у Библиотеци 2021.

Поводом великог јубилеја – два века од рођења Достојевског, уприличена је изложба публикација из фондова Градске библиотеке. Назив поставке је „Широка душа Достојевског”, а аутори су библиотекари Никола Пеулић, Марина Белић и Биљана Раичић.

Достава књига на кућну адресу корисницима на терену реализује се од јуна 2020. године. Циљ споменуте активности јесте превазилажења негативних ефеката пандемије. Координатор акције је библиотекар Марина Белић.

У Великој сали Библиотеке промовисан је зборник „Достојевски: писац и православље”. Програм је водила библиотекар Марина Белић. У Великој сали Библиотеке представљен је зборник „Испуштана мисао Достојевског”. Програм је водио библиотекар Никола Пеулић.

Стручни испит 2021. години положили су Снежана Луковић, Биљана Арсић и Никола Пеулић. Запослени овог одељења похађали су стручне семинаре и стекли потребан број часова стручног усавршавања у 2021.

Инфо-пулт

Инфо-пулт је формиран у новој згради Библиотеке, као јединица при Позајмном одељењу која је преузела послове рада са корисницима на давању општих информација и обавештења,

упућивања посетилаца Библиотеке, продужења чланства, учлањења за нове кориснике и вођења евиденције коришћења Читаонице за дневну штампу у приземљу зграде. Током 2021. године на тим радним местима радиле су књижничарке Милица Стовораг и Данијела Ђериман, док су као замене радили и други запослени Библиотеке.

- У 2021. години запослени на Инфо-пулту евидентирали су и продужили 4.235 уписа, у Позајмном одељењу 2.593, у Одељењу за децу и младе 1.642 по књизи уписа, а 4.225 чланарина по COBISS-у.
- Бесплатних чланарина било је укупно 1.909 у оба одељења, што је 45 процената укупно учлањених у ова два одељења. По категоријама, број корисника ослобођених плаћања чланарине:
  - Одличан ученик- 684
  - Ученик првог разреда основне школе – 144
  - Предшколац – 407
  - Давалац крви – 76
  - Сарадник Библиотеке – 79
  - Незапослена лица -198
  - Осталих – 321 (најчиталац, полазник радионица, доживотно бесплатна чланарина...)
- Породичних чланарина укупно 41 у оба одељења.
- Месечних чланарина укупно 8.
- Чланарине са 50% попуста :
  - 3+ картица- 84; Дан Библиотеке - 88; Савиндан - 63; Дан библиотекара-84;
- Број нових уписа у Позајмном одељењу и Одељењу за децу и младе је **1.218**, у Позајмном одељењу **691**, а у Одељењу за децу и младе **527** нових чланова.
- Запослени свакодневно остварују сарадњу са колегама из Одељења периодике, а на Инфо-пулту је евидентирано **3.050** посета читаоници за дневну штампу. Свакодневно се печате новине које се користе у читаоници, одваја се штампа за прес-клипинг и за архиву Одељења периодике.

Књижничари Милица Стовораг и Данијела Ђериман присуствовали су семинару „Селфи из библиотеке“. Данијела Ђериман је положила стручни испит и стекла звање књижничар.

ОДЕЉЕЊЕ СТРУЧНЕ ЛИТЕРАТУРЕ И РЕФЕРЕНСНЕ ЗБИРКЕ

У Одељењу стручне литературе и референсне збирке (са читаоницом, на 1. спрату зграде Библиотеке) током 2021. године радила су два радника, Мирко Дрманац, виши библиотекар, и Биљана Раичић, библиотекар. Остали радници установе раде према распореду суботом или као замене. Одељење ради са корисницима сваким радним даном у две смене, од 8.00 до 19.00 часова, као и суботом од 9.00 до 14.00 часова.

Током 2021. године Одељење је користило 3.972 чланова Библиотеке и других посетила, док је кроз организоване посете у Одељењу било 683 лица. Члановима је издато и 820 публикација за коришћење у читаоници.

Радници Одељења задужени су за међубиблиотечку позајмицу (послате публикације, копије и скенови; тражене публикације, копије и скенови), која је у 2021. години остварена са укупно 19 библиотека у Републици Србији.

Током године је урађено велико сређивање фонда Одељења стручне књиге и депоа истог одељења. Готово све едиције и сабрана дела су уазбучена и смештена у фондove према сигнатурима, чиме су и активни и фонд депоа потпуно стручно усклађени са УДК системом.

Биљана Раичић аутор је изложбе која је била посвећена животу и делу песника Стевана Тонтића, добитника Дисове награде за 2021. Изложбу под називом *Граница повучена посред срца*, пратио је и истоимени штампани каталог. Изложба је отворена 28. маја 2021. године у Галерији Библиотеке.

Библиотекари Мирко Дрманац и Душица Брковић су припремили изложбу *Мостови – светлосне визије стваралачког ума*, поводом шест деценија од доделе Нобелове награде за књижевност Иви Андрићу. Мирко Дрманац је издвојио монографске публикације које се налазе у фонду Научног одељења, листове и часописе Одељења периодике, као и предратне серијске публикације из фонда Легата Филиповића. Изложба је отворена 10. децембра 2021.

Мирко Дрманац представљао је Градску библиотеку у припреми и реализацији књижевно-сценског програма *Свет Рома*, који је организовала Школа за основно образовање одраслих уз подршку Града Чачка и представника ромских удружења. Програм је одржан 21. априла 2021. у Великој сали чачанског Дома културе. Библиотекар Биљана Раичић учествовала је у промоцији и програмима *58. Дисовог пролећа у Београду и Чачку*.

Мирко Дрманац је водио Трибину о прошлости на тему *Срби у Угарској пре Велике сеобе*. Трибина је одржана 28. октобра 2021. у Великој сали Библиотеке.

Биљана Раичић организовала је и учествовала у реализацији јавних часова за средњошколце посвећених Достојевском и његовим романима *Злочон и казна* и *Браћа Карамазови*, уз учешће професора и ученика Гимназије и Медицинске школе у Чачку.

Биљана Раичић организовала је и водила програм на коме је била представљена монографија *Град Чачак*, аутора др Светислава Марковића и др Илије Поповића. Промоција је одржана у Великој сали Библиотеке 17. децембра 2021.

Мирко Дрманац присуствовао је 3. научном склупу *Библиотеке и идентитет* у Панчеву 24. маја 2021. на коме је презентовао рад *Дихотомија библиотечко-информационе науке у пост-Куновском добу*. Мирко Дрманац је презентовао рад *Војсовер у библиотекама* на 18. годишњој конференцији Библиотекарског друштва Србије која је одржана у Крагујевцу 14-16. децембра 2021. Биљана Раичић је похађала семинар „Библиотечке услуге на длану“ водитеља др Богдана Трифуновића.

Мирко Дрманац је током јуна 2021. урадио аудио-видео продукцију композиције *Највећи свет*, која је представљала Градску библиотеку у Чачку на првом музичком такмичењу библиотекара Ifla Music Contest 2021 у организацији Међународне федерације библиотечких удружења и институција.

Мирко Дрманац и Биљана Раичић су током септембра 2021. направили корисничко видео-упутство за активацију и коришћење сервиса Мој Кобис и Моја библиотека Cobiss+ електронског каталога, као и промотивни флајер за употребу сервиса Мој Кобис, Моја библиотека и мобилне апликације mCobiss намењен члановима Градске библиотеке у Чачку.

ОДЕЉЕЊЕ ПЕРИОДИКЕ

Одељење периодике (са читаоницом, приземље и први спрат зграде Библиотеке) прикупља, обрађује, чува и даје на коришћење серијске публикације као што су новине, часописи, магазини, листови, итд. У 2021. години у овом одељењу радила је библиотекар Тања Вуковић.

У току 2021. године фонд Одељења периодике користио је 3.148 корисника (у Одељењу периодике услужено је око 100 корисника, а Читаоницу за штампу користило је 3.058 корисника). Од укупног броја евидентираних корисника било је 7 предшколаца, 29 основношколаца, 224 ученика средњих школа, 155 студената, 502 запослена из свих категорија, 31 пољопривредник и 2.200 корисника из групе осталих (незапослени, домаћице, без посла и сл.)

Коришћено је укупно 26.555 серијских публикација од чега 23.719 новина и 2.836 бројева часописа. Текућом набавком приновљено је 302 броја часописа и 1.785 бројева новина у оквиру 12 наслова (од којих се 4 наслова трајно чувају). Путем поклона од Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ добијено 9 бројева (из различитих часописа) који су недостајали у фонду.

Новина је што је Одељење периодике у 2021. години имало знатно већи буџет за набавку те се створила могућност да се прибаве недостајући бројеви, чак и неколико година уназад, те је на тај начин прибављено више од 100 бројева часописа различитих наслова. Проширена је и понуда Одељења, а прибављени су путем набавке наслови која до сада нису постојала у фонду овог Одељења.

Одељење је током 2021. године водило рачуна о коришћењу сервиса Медијски архив Ебарт, издавању потребне грађе из Одељења периодике за изложбу посвећену лауреату 58. Дисовог пролећа, издавању потребних периодичних публикација за изложбу посвећену Ф.М. Достојевском и о Иви Андрићу.

Успостављена је сарадња са Одељењем серијских публикација Националне библиотеке Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“ са Цетиња, која је уступила скенирану грађу из више бројева периодичне публикације за потребе часописа „Градац“ и уредника који редовно користи услуге Одељења.

Тања Вуковић учествовала је већи део 2021. године и у активностима издавачке и програмске делатности Библиотеке. Са Оливером Недељковић уређивала је часопис „Дисово пролеће“ у 2021. Радионица „Мала школа правописа“ је осмишљена поводом обележавања Међународног дана матерњег језика. Коаутор и водитељ радионице са колегама Маријом Радуловић и Владимиром Симићем. Одржана је у огранцима у Пријевору и Прељини и пратило ју је 4 одељења виших разреда основних школа у овим селима. Била је водитељ и учесник програма „Механизам можданог плашта“ који се одвијао у оквиру манифестације Штамапана реч 2020, а на ком је промовисана књига „Шетач“ завичајне ауторке Јованке Живановић (21. април). Коаутор онлајн програма са колегињом Маријом Радуловић, програм у осмишљен у оквиру јубилеја 20 година од смрти Б. В. Радичевића „Согласје бранковог живота“ (мај 2021). Учествовала је на Учествовала на промоцији 58. Дисовог пролећа у Београду (24. мај) и промоцији издања 58. Дисовог пролећа у Чачку (програм „Погледом кроз наше очи“). Учествовала у промоцији књиге „Чаробњак Радмиловић“ и са колегом Владом Симићем припремила и измонтитирала кратки филм о З. Радмиловићу (9. јул). Разговор са Зораном Костићем Цанетом, програм реализован у сарадњи са Удружењем „Ирмос“ (19. јул). У сарадњи са колегињама Маријом Радуловић и Душом Брковић осмислила, припремила и реализовала програм посвећен јубилеју 180 година од рођења Лазе Костића (17. септембар). Промоција часописа *Србија национална ревија* (25. новембар).

Тања Вуковић је имала излагање на 18. конференцији БДС, са колегињом Маријом Радуловић, тема рада: *Метаморфоза програмских активности у библиотекама* (15. децембар). Била је ангажована на пословима лектуре дела издања Библиотеке у 2021. години. Положила је потребне курсеве и стекла лиценце за рад у библиотечком програму Кобис и присуствовала акредитованом семинару „Библиотечке услуге и садржаји на длану: планирање, развој и коришћење мобилних технологија и апликација“.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАВИЧАЈНУ ЗБИРКУ И ЛЕГАТЕ

Одељење за завичајну збирку и легате је у 2021. години радило са два стално запослена радника, библиотекаром саветником Оливером Недељковић и библиотекаром Тијаном Бежанић, уз подршку библиотекара Николе Пеулића за послове прес-клипинга и друге посебне активности. Одељење је отворено сваког радног дана.

У 2021. години фонд Завичајног одељења је користило укупно 236 корисника (4 предшколца, 6 ученика основних школа, 16 ученика средњих школа, 20 студената, 51 запослено

лице из разних делатности, 48 пензионера, 6 незапослених лица, 85 лица запослених у матичној установи). Одељење за завичајну збирку и легате обишло је укупно 305 посетилаца у оквиру индивидуалних или групних посета Установи. Коришћена је укупно 1.251 јединица монографских (461) и серијских (790) публикација из фонда Завичајног одељења. С обзиром на то да некњижна библиотечка грађа није унета у узајамну базу Cobiss, евидентирање њене позајмице спроводи се вођењем интерне статистике, а на основу тих података закључујемо да је коришћено 63 фотографије, 99 новинских исечака и 23 плаката. Запослени у Завичајном одељењу одговорили су путем имејла или апликације вајбер (скенови, PDF документи, информације добијене претраживањем литературе из Одељења) на захтеве 37 корисника из земље и иностранства.

Фонд Завичајног одељења обогаћен је укупно са 558 примерака монографских публикација (25 куповином, 147 путем поклона, 382 на основу локалног обавезног примерка и 4 сопствена издања). Приновљено је и око 150 бројева новина и часописа, међутим за све бројеве нису унети локацијски подаци у локалну Cobiss базу. Прикупљено је 15 рукописа за Завичајно одељење, а 388 рукописа из Библиотеке целине Синише Пауновића је пописано и предметизовано. Код већине тих рукописа извршена је атрибуција и идентификација преписке и кореспондената.

У Cobiss3 систем библиотекари Завичајног одељења унели су и креирали укупно 517 записа монографских и серијских публикација. Након стечене лиценце за унос података о фонду серијских публикација, библиотекар Тијана Бежанић је преузела обраду завичајне периодике од колегинице Тамаре Јанковић.

Почетком 2021. године разврстани су плакати који чине збирку Завичајног одељења и према садржају класификовани и смештени у новонабављене наменски направљене столове. Такође, завичајна грађа првобитно смештена у Конференцијској сали премештена је у нове ормаре у просторијама испред Одељења и Собе легата.

Због неповољне епидемиолошке ситуације, манифестација „Штампана реч 2020”, која се традиционално одржава у фебруару, одложена је за април 2021. Награда која носи име по првом чачанском штампару Исаилу А. Петровићу додељена је Слађанији Тутуновић за ликовно-графичко обликовање књиге „Породица Надежде Петровић кроз 19. век”, аутора Драгане Божовић, издавач Уметничка галерија „Надежда Петровић”. Иста публикација добила је Награду „Даница Марковић”. У оквиру манифестације „Штампана реч” одржана су четири програма. Библиотекари Завичајног одељења учествовали су у организацији свих програма, а библиотекар Тијана Бежанић је водила промоцију књиге „Велелепота секунде”.

Библиотекари одељења су били ангажовани на објављивању за лист „Дисово пролеће”. У сарадњи са Тањом Вуковић, Оливера Недељковић је уредила и лекторисала прилоге за редизајнирани број листа. Такође, написала је уводник, као и текстове „Као сви велики песници: Драинац као читалац Дисове поезије” и „Највиша тачка света”, посвећен формирању Библиотеке целине Бранка В. Радичевића. Тијана Бежанић је аутор текстова посвећених преминулим добитницима Дисове награде Драгану Колунџији и Милутину Петровићу.

Промоцију књиге „Антипедагогија” Миодрага Даниловића 18. јуна водила је библиотекар Тијана Бежанић у дворишту Библиотеке. Током јуна Оливера Недељковић је написала текст за композицију „Највећи свет” Мирка Дрманца, а превод је урадила Тијана Бежанић. Том песмом Градска библиотека у Чачку је учествовала на међународном такмичењу IFLA Music Contest 2021.

Од 1. до 8. јула Оливера Недељковић и Катарина Елвеђи су водиле радионицу „Стварамо прву књигу” у оквиру које су полазници млађег узраста стварали сликовнице „На фарми”, „У води” и „Лети, лети”, док су старија деца писала текст и илустровала сликовницу „Маслачкова жеља”. На крају циклуса радионица, 8. септембра организована је изложба радова насталих у оквиру „Лета у библиотеци”, где су изложене и поменуте сликовнице.

У другој половини јула, извршен је пријем и смештај књига, рукописа и предмета, који су припадали Бранку В. Радичевићу, са чијим наследницима је 21. маја 2021. потписан Уговор о

поклону, чиме је започето формирање библиотеке целине овог завичајног аутора. Такође, у јулу је преузета грађа од породице покојне Србиславе Вилимановић Станковић.

Оливера Недељковић је у Великој сали библиотеке 18. септембра поставила изложбу „Ризница без кључа”, посвећену „Златној књизи”, драгоцену међуратној едицији књижевности за децу која се чува у Библиотеци целини Јована Давидовића. Такође, заједно са колегом Мирком Дрманцем снимила је емисију за „Цокер Накси” радио посвећену Владиславу Петковићу Дису у оквиру циклуса „Познате Чачанке и Чачани”.

У оквиру Дана европске баштине и заједничког пројекта Народне библиотеке Пожега, Библиотеке „Стефан Првовенчани” и чачанске Библиотеке реализован је програм под називом „Култура на шинама”. Тим поводом Оливера Недељковић и Владимир Симић су приредили изложбу „Позив на путовање”.

У сарадњи са Музејом рудничко-таковског краја из Горњег Милановца 8. октобра 2021. године у Галерији Библиотеке отворена је изложба „Дечје новине”. У организацији су учествовали колегиница Јелена Дуковић и библиотекари Завичајног одељења.

Промоција књиге „Микец: ђачке приче старог Чачка” Владимира Илића одржана је 15. октобра, а библиотекар Тијана Бежанић је водила разговор са аутором књиге. У децембру је учествовала у организацији и припремању промоције часописа „Павле: патријарх српски” и вебсајта посвећеног манифестацији „Дани патријарха Павла”.

Оливера Недељковић је радила лектуру радова 27. броја „Гласа библиотеке” и приложила 15 приказа књига за апликацију Букмаркер. Тијана Бежанић је преводила и прегледала сажетке радова за нови број „Гласа библиотеке”.

Тијана Бежанић је стекла лиценцу за унос локацијских података серијских публикација након похађања онлајн курса COBISS3/Фонд серијске публикације 8. и 9. јуна.

Оба библиотекара онлајн су пратила Конференцију БДС-а одржану 14-16. децембра и похађала акредитовани семинар о мобилним апликацијама „Библиотечке услуге и садржаји на даљину: планирање, развој и коришћење мобилних технологија и апликација”, који је др Богдан Трифуновић одржао 24. децембра. Оба библиотекара учествовала су у раду редакције часописа *Глас библиотеке*.

ODEЉЕЊЕ ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ И НОВЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Одељење за дигитализацију и нове технологије у Библиотеци обавља све активности на пољу заштите и промоције културног наслеђа у дигиталном облику, одржавања информационог система у Библиотеци, веб-сајта, друштвених мрежа (Фејсбук) и дигиталне библиотеке, као и подршке запосленима и корисницима у коришћењу нових технологија. Послове у Одељењу у 2021. години обављао је један стално запослени, виши библиотекар-информатичар Александар Вукајловић, уз подршку библиотекара Владимира Симића, који једео радног времена посвећивао дигитализацији књижне, некњижне и аудио-видео грађе, и директора Библиотеке Богдана Трифуновића. Александар Вукајловић је у 2021. години похађао акредитован семинар „Библиотечке услуге и садржаји на длану: планирање, развој и коришћење мобилних технологија и апликација“.

Дигитализовано у 2021: новински чланци – 6.453, 46 књига (2.440 страница), новина (3.728 страница), разна грађа – 172, фотографије – 72, часописи - 111. Укупно: 12.734 страница грађе.

До 31. 12. 2021. години у Одељењу је дигитализовано 262.908 страница разне грађе од почетка програма дигитализације 2008. године. По овоме је чачанска Библиотека једна од најуспешнијих јавних библиотека у Србији.

Дигитална библиотека (<http://digital.cacak-dis.rs>) на Rescharta платформи је током 2021. године миграрана на сопствени сервер у циљу повећања складиштеног капацитета за дигиталну

грађу. До краја године постављено је укупно 5.250 објекта (бројева новина, часописа, наслова књига, разгледнице, фотографије). Укупно је у Дигиталној библиотеци постављено 65.000 страница скениране грађе

Радници Одељења пружају техничку подршку запосленима, одржавају рачунаре и рачунарску мрежу, учествују у техничкој припреми и поставци изложби које организује Библиотека. Александар Вукајловић је у сарадњи са Светланом Петровић, секретаром установе и директором израдио план набавки и учествује у истрживању тржишта за набавку добра и услуга. Александар Вукајловић је члан комисије за попис нематеријалне имовине Библиотеке.

Како се на забаван начин учи програмирање и управља Micro Maqueen роботом младима је приказано током презентација које су одржали библиотекари Александар Вукајловић и Владимир Симић у октобру месецу. Радионицама су присуствовали ученици и наставници технике и технологије из шест чачанских основних школа: „Свети Сава”, Филип Филиповић, „Др Драгиша Мишовић”, „Милица Павловић”, „Танаско Рајић” и „Вук Каракић”.

Крајем августа и почетком септембра су одржане радионице под називом „Дигитализација није секирација” која је биле намењена полазницима старије животне доби који су пожелели да унапреде своје дигиталне вештине. Програми едукације су водили библиотекари Марина Белић и Александар Вукајловић.

На нивоу града Чачка је покренут портал kultura.sacak.net на којем се објављују најаве догађаја које организују установе културе у Чачку. Запослени Центра за дигитализацију ажурирају портал установе културе у Чачку.

Радници Центра одржавају сајт и дигиталну библиотеку. Такође учествују у одржавању друштвених мрежа, на које се постављају фотографије и извештаји са програма. Страницу Библиотеке на Facebook-у у 2021. години пратило је 5.529 особа.

Путем БизСМС апликације коју омогућава обавештавају се корисници Библиотеке о програмима установе (најаве програма путем текстуалних порука), а такође се несвесни корисници опомињу да врате књиге које дугују.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНУ И ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Одељење за културно-образовну и издавачку делатност је током 2021. године радило са две стална запослена радника и једним радником са 40% радног времена посвећеног овом одељењу: Марија Радуловић, заменик директора и виши библиотекар за културно-образовну делатност, мр Маријана Матовић, библиотекар саветник и уредник за издавачку делатност, и Тања Вуковић, библиотекар 40% ангажована на пословима програмске и издавачке делатности. Година је започета са попуњеним местом уредника за издавачку делатност које је преузела Маријана Матовић. Колегиница већ у марта одлази на вишемесечно боловање, а потом и у пензију, па ово место остаје непопуњено, што се делимично одразило на редовност и квалитет издавачке делатности у 2021.

Програмска активност Библиотеке у 2021. години обухватила је 88 различитих културно-образовних садржаја од којих је 79 одржано уживо. Програми су били намењени свим узрасним групама и категоријама и у просеку, ако се не рачунају нерадни дани, одвијали су се сваки трећи дан. Укупно је 7.471 посетилац физички присуствовао неком од наведених програма, учествовао на радионици, погледао изложбу, представу итд. Због неповољне епидемијске ситуације, Библиотека је често морала да ограничи број присутне публике. Из истих разлога било је потребно уживо преносити тј. *стримовати* садржаје на друштвене мреже и платформе, што је нашло на добар пријем код онлајн-публике (18.270 прегледа).

Запослена Марија Радуловић као заменица директора и стручни радник била је укључена у планирање и организацију већине активности Библиотеке током 2021. године. Одржавала је контакт са медијима, давала изјаве и објављивала званичне вести из установе, у сарадњи са

директором установе. Стручно се усавршавала на већем броју семинара и курсева током 2021 године и излагала са Тањом Вуковић на 18. конференцији Библиотекарског друштва Србије у Крагујевцу са радом *Метаморфоза програмских активности у библиотекама*. Објавила је коауторски текст о Лази Костићу са Тањом Вуковић у 52. броју часописа *Дисово пролеће*.

У 2021. години Марија Радуловић је била члан Одбора Дисовог пролећа, члан редакције часописа „Глас библиотеке” и редакције листа „Дисово пролеће”. Такође је рецензент у часопису „Библиотекар” (св. 1 за 2021. годину). Коаутор је пројекта „Унапређење корисничког искуства у јавним библиотекама Србије помоћу апликације Букмаркер”. Била је члан радног тима за израду пројекта прве српске културне престонице – Чачанска Родна. Од септембра је члан Уметничког савета Културно-просветне заједнице Чачак и члан Секције за културне програме и едукацију у библиотекама при Библиотекарском друштву Србије.

Одељење за културно-образовну и издавачку делатност је и у 2021. остварило сарадњу са свим регионалним медијским кућама интензивно радићи на промоцији установе. Осим регионалних електронских и штампаних медија остварена је сарадња са дописништвом РТС-а, е-порталом *VBC на српском*, часописом *Citymagazin*, а Библиотека је промовисана и у емисији Мирјане Бобић Мојсиловић *Срећна Србија* на ТВ Прва. Библиотека је у овој години имала 107 објава на сајту установе и редовно присуство на друштвеној мрежи Фејсбук. Програми Библиотеке су од ове године присутни на два портала: *Култура Чачак* и *Чачак на клик*. Сав рекламијан материјал за програмску активност (плакате, флајере, месечне програме) као и монтажу аудио-видео записа Одељење је радио уз помоћ колеге Владимира Симића.

Настављена је редовна сарадња са другим установама културе и сарадницима, партнерима, чачанским књижевницима и просветним радницима. У 2021. години потписан је уговор са партнерским библиотекама у Новом Саду, Краљеву, Лесковцу и Сомбору о сарадњи на пројекту „Унапређење корисничког искуства у јавним библиотекама Србије помоћу апликације Букмаркер” чији је носилац чачанска Библиотека, а успостављена је и ближа сарадња са библиотекама у Краљеву и Пожеги као и са Железницом Србије са којима је реализован програм „Култура на шинама”, иначе један од организационо најзахтевнијих програма. Неколико успешних програма је реализовано и са Удружењем Ирмос.

ODEЉЕЊЕ НАБАВКЕ И СТРУЧНЕ ОБРАДЕ КЊИГА

Одељење набавке и стручне обраде књига задужено је да води све послове у вези набавке (куповина, откуп, размена, поклони) и стручне обраде монографских публикација, што укључује инвентарисање, печатирање, каталогизацију, распоређивање и дистрибуцију до одељења установе. У Одељењу је током 2021. године било распоређено са пуним радним временом троје запослених, дипломирани библиотекар Тамара Јанковић и самостални књижничар Снежана Планић, која је ангажована и у огранку Пријевор, док је књижничар Бранислава Видојевић поред ангажовања у огранку у Мрчајевцима радила и у овом Одељењу.

У 2021. години Одељење је стручно обрадило и увело у инвентар књига и друге грађе (5.814 у 2020), набављених путем куповине, откупом, поклоном или разменом. У целокупну базу унето је 8.151 књига (приновљена грађа и стари фонд), у бази је промењено 24.247 записа (редакција записа, промена сигнатуре, расход. статуси...).

	Снежана Планић	Бранислава Видојевић	Тамара Јанковић
Унето записа	1.784	1.919	2.985
Промењено записа	2.160	8.266	9.010
Креирано записа	260	1	15
Креирано нормативних записа	143	23	36

Пресигнирана грађа и одштампане налепнице		
Одељење за децу и младе	Позајмно одељење	Одељење стручне књиге
Д II – 4.992 Д ДП – 127 Д - 200	О ДП – 712 О ДП II - 122	Н ДП - 2682
Укупно: 8.835		

Ванредном ревизијом по критеријуму дотрајалих и неупотребљивих јединица које мерама техничке заштите не могу да се доведу у стање да могу бити даље коришћене расходовано је 4.490 јединица.

Од половине фебруара у зависности од обима посла у Одељењу за набавку и обраду књига Снежана Планић помаже колегиници Наташи Кривачевић Поповић у Одељењу стране књиге у обради књига. Почетком јула почеле су да стижу књиге из Откупна Министарства културе. Публикације су по пријему обрађене и распоређене по одељењима. Урађена је комплетна документација и Извештај о реализацији откупа за 2021. годину који послат 12. октобра Одељењу за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечко-информационог система Народне библиотеке Србије.

У овој години било је 103 појединца дародавца и 30 установа дародаваца.

Након упознавања са Записником о позајмици Библиотеке, затим сегментом Позајмице у Cobiss-у, утврђивања потребних параметара за извод статистика колегиница Бранислава Видојевић и Тамара Јанковић су припремиле кратко интерно упутство за извођење статистика како би се статистика водила уједначено. Упутство је представљено на састанку колективе 19. марта и прослеђено свим одељењима како би свако могао да ради изводе потребних статистика.

У јуну Бранислава Видојевић и Тамара Јанковић заједно са колегама из Матичне службе ишли су у Библиотеку општине Лучани у Гучи како би колегама помогли при покретању Cobiss-а, подешавању Зебре и уносу фонда.

У јулу Тамара Јанковић је ишла у Београд са колегама поводом преузимања књига из Легата Бранка В. Радичевића.

Након разговора са директором, контакта са колегиницама из ВБС центра, добијања записника о сегменту Позајмице и упознавања са истим одржан је састанак поводом коришћења сервиса *Моја библиотека* који је покренут 2016. године, али није коришћен. На састанку одржаном 9. јула колеге су се упознале са Сервисом и његовим могућностима, јул и август су били предвиђени за вежбање, а у септембру се прешло на коришћење и представљање овог сервиса корисницима.

Бранислава Видојевић урадила је потребне статистике за Матичну службу Библиотеке. Бранислава Видојевић и Тамара Јанковић укупно 30 радних дана су мењале колеге на теренима. Запослене Одељења пратиле су већи број онлајн семинара и конференција у 2021. години, укључујући 18. конференцију Библиотекарског друштва Србије коју је Тамара Јанковић пратила и уживо један дан 15. децембра 2021. Све су стекле потребан број часова стручног усавршавања у прошлој години.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА МАТИЧНЕ ПОСЛОВЕ

Градска библиотека у Чачку функцију матичности, предвиђену чланом 22. Закона о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник РС бр. 52/2011), током 2021. године вршила је у 66 библиотека Моравичког округа: четири општинске са осам огранака, 50 школских

библиотека (39 основних и 11 средњих школа), три специјалне и у једној библиотеци општег типа у установи. Одељење је обављало поверен стручни надзор и активности на унапређењу библиотечко-информационе делатности, водило Регистар библиотека МО, као и активности на остваривању културно-просветне делатности у општинама Чачак, Горњи Милановац, Лучани и Ивањица. Одељење је обављало све неопходне активности из своје надлежности, али су изостали планирани надзори (обављена само два) и посете библиотекама и школама, у складу са прописаним превентивним здравственим мерама и тешком епидемиолошком ситуацијом у држави.

Радници Одељења за матичне послове су виши-библиотекар Дубравка Илић и библиотекар Владимир Симић. Оба радника ангажована су и на другим радним местима, на првом месту кроз рад у ограницима Заблаће и Прељина.

У 2021. години обављено је 55 стручних посета библиотекама и школама у Округу, израђени су редовни извештаји Министарству културе и информисања и Народној библиотеци Србије. У 2021. години регистрована је 50. школска библиотека на територији Моравичког округа, 18. јуна 2021. уписана је у Регистар библиотека ОШ „Мајор Илић“ на Кушићима (општина Ивањица). Одржано је више групних обука за запослене у библиотекама из Округа, као и два акредитована семинара и три групне обуке за 113 полазника и један Стручни скуп „Школске библиотеке између стандарда и реалности“ за 54 директора, просветна радника и школска библиотекара МО, уз учешће представника Града Чачка, локалних самоуправа Округа, Матичног одељења НБС, директора Матичне библиотеке и Школске управе Чачак.

Одељење је припремило четири кандидата (три са ВСС и једног са ССС) за полагање стручног библиотечког испита у Народној библиотеци Србије. Захваљујући ангажовању радника Одељења ревизија књижних фондова започета је у још пет, а окончана у три библиотеке Округа. Одељење је припремило и током новембра и децембра 2021. учествовало у реализацији ванредне делимичне ревизије делова књижног фонда из Одељења у Чачку, као и ограника у Прељини, Мрчајевцима и Заблаћу, који су били смештени у Депоу зграде у Чачку, где је дошло до појаве влаге. Одељење активно сарађује са Библиотекарским друштвом Србије и организује сколове који се одржавају под именом БДС на територији Моравичког округа. Дубравка Илић је и председник Подружнице БДС за Моравички округ.

У оквиру стручног усавршавања радници су присуствовали 15. научно-стручном скупу „Библионет“ 16.9. 2021. у Библиотеци „Радоје Домановић“ у Лесковцу, као и акредитованим семинарима у Библиотеци.

Дубравка Илић учествовала је у промоцији приручника за школске библиотекаре Библиотечке компетенције за ХХI век, одржаној у Библиотеци „Радоје Домановић“ у Великој Плани, била модератор програма и са Зорицом Ђаковић, наставником српског језика, аутор језичке радионице „Без длаке на језику“, коју је за око 60 младих реализовала заједничка библиотечка секција Огранка и ОШ у Заблаћу. Она је била модератор стручног скупа „Школске библиотеке између стандарда и реалности“ и аутор саопштења и видео-презентације на тему планске набавке и сталног богаћења библиотечких фондова у школама у складу са актуелним прописима.

Дубравка Илић је током октобра, новембра и децембра 2021. била ангажована на укључењу осам школа Округа у рад у електронском програму Cobiss3. Радници Одељења били су ангажовани током извођења програма 58. Дисовог пролећа, посебно на реализацији литерарних конкурса за ученике основних и средњих школа Округа, организовању традиционалних лирских сусрета у ОШ у Заблаћу за 150 учесника, учешћу у реализовању завршног програма Манифестације. Оба радника били су укључени у организовање четири програма уручења награда највреднијим читаоцима у ограницима у Прељини, Пријевору, Мрчајевцима и Заблаћу и гостовање писца за децу Дејана Алексића, као и за организовање око 70 едукативних и креативних радионица за предшколце и основце у ограницима у Прељини и Заблаћу.

Владимир Симић у оквиру Матичног одељења првенствено се бавио едукацијом и обуком школских библиотекара МО о правилном попуњавању МБС базе (анкете примљене, проверене и прослеђене Матичном одељењу НБС. Био је ангажован за израду плаката, флајера и програма Библиотеке током 2021. Био је техничка подршка на већини програма установе, у сарадњи са другим запосленима, укључујући и фотографисање за потребе архиве установе. Поводом обележавања битних јубилеја радио је дизајн и припрему изложби које су биле постављене у Библиотеки. Са колегом Александром Вукајловићем задужен је за одржавање сајта Библиотеке као и друштвених мрежа. Током 2021. године учествовао је и на „Сајму родитељства” у организацији ПУ „Радост” на којем је представљен део фонда Библиотеке, као и у колажном програму „Култура на шинама”, насталом у сарадњи са колегама из Библиотека у Краљеву и Пожеги. Током сва три дана одржавања XVIII Међународне конференције БДС, Крагујевац, 14-16.12.2021 пружао је техничку подршку у делу програма Конференције који се одвијао on-line на ZOOM платформи.

ОГРАНЦИ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека има четири огранка у Заблаћу, Мрчајевцима, Прељини и Пријевору. Огранак у Заблаћу ради уторком и средом, у Мрчајевцима понедељком и четвртком, у Пријевору средом и четвртком, у Прељини петком. Пандемија корона вируса оставила је видљиве последице на рад огранака у 2020.и 2021. години, али су они ипак остали скоро једине редовне културне тачке за поменута места, којима гравитирају још око десетак села у њиховој околини.

Статистика рада огранака Библиотеке

Опис	2021.	2020.	2019.
Уписаных и услуженихкорисника			
- Заблаће		338	436
- Мрчајевци		135	185
- Прељина	183 (1.458)	90	163
- Пријевор	100 (792)	46	62
- Пријевор	49 (459)		
Издато публикација			
- Заблаће		2.281	5.676
- Мрчајевци	2.246	1.726	2.335
- Прељина	901	885	1.392
- Пријевор	787	476	558
Приновљено грађе			
- Заблаће		336	310
- Мрчајевци	496	343	298
- Прељина	418	381	285
- Пријевор		349	326

Огранак у Заблаћу ради у канцеларији Парохијског дома површине 30 m² од 2003. године, са коришћењем једног тоалета. У Огранку редовно раде запослени Матичне службе Библиотеке, виши библиотекар Дубравка Илић и библиотекар Владимир Симић, док други запослени раде као замене. Већ низ година велики проблем Огранка представља смештај фонда и простор за рад са корисницима, јер је постојећи простор постао мали за број публикација и корисника Заблаћа и околних села. У огранку у Заблаћу у 2020. години уписано је 338 читалаца, грађу је позајмило 1.018 корисника, док је на одржаних 50 радионица учествовало преко 500 деце и ученика, па је укупан број корисника услуга овог одељења већи од 5.000. На читање је дато 2.281 књига,сликовница и часописа, а приновљено је 336 монографских публикација. Публикације су набављене: куповином–122, поклоном–210, и сопствених издања – 4.

У одељењу је реализовано око 50 радионица са полазницима Припремног предшколског програма вртића у Заблаћу (ПУ „Радост“) и програма „Вртићи без граница 2“ (ПУ „Моје детињство“) као и са ученицима ОШ „Владислав Петковић Дис“ у Заблаћу, на теме читања и причања бајки, унапређења писмености и упознавање са традиционалним вредностима и култури понашања, како у школи, тако и ван ње, као и препоручивање прочитаних књига вршњацима. У огранку ради Клуб читалаца и заједничка библиотечка секција Основне школе и Огранка, са којима су током јануара и фебруара једном седмично одржавани састанци, а током септембра, октобра, новембра и децембра 2020. два до три пута месечно у сарадњи са Зорицом Ђаковић, наставником српског језика и школским библиотекаром, као и часови српског језика праћени читањем одговарајућих наслова из библиотечког фонда. Чланови секције су ученици старијих разреда и посебно су били ангажовани на препоручивању прочитаних наслова својим вршњацима, током радионица „Препоручи књигу другу“. Такође су одржавани састанци ради припреме програма „Језичке заврзламе“, аутора Зорице Ђаковић и Дубравке Илић. Програм су реализовала 24 учесника на јавном часу одржаном 30. јануара 2020. у ОШ у Заблаћу. Обављене су припреме за програм уручења награда највреднијим читаоцима у Огранку 2019. години, који нажалост није могао бити реализован због проглашења ванредног стања.

Одељење су посетили гости завршног програма 57. Дисовог пролећа и награђени ученици са својим учитељима, наставницима и професорима- учесници програма традиционалних лирских сусрета у Заблаћу, који је одржан 25. јуна 2020.

Огранак у Мрчајевцима налази се у Дому културе, са једном просторијом укупне површине око 40 m². У Огранку редовно ради виши књижничар Бранислава Видојевић, док други запослени раде као замене. Бранислава Видојевић је у 2021. години стекла више стручно звање вишег књижничара, настављајући стручно усавршавање кроз програм акредитованих семинара. Огранак је у претходним годинама потпуно реновиран и срећен изнутра и споља и представља пример добrog стационарног библиотечког огранка.

У библиотечком огранку у Мрчајевцима у 2021. години уписано је 183 члана. У огранку је издато 2.246 књига. Број корисника који су позајмили књигу је 1.263. Број осталих посета (нечлана и члана) је 195. Приновљено је 496 књига. Отписано је 2.136 књига.

Публикације су набављене: куповином – 113, поклоном – 226, сопствена издања – 4. За потребе одељења набављају се и два наслова часописа за децу: „Невен“ и „Светосавско звонце“. Током године из фонда је расходовано 29 публикација.

У одељењу је реализовано шестрадионица са две групе предшколаца при вртићу „Звончица“ из Мрчајеваца. У договору са васпитачима обрађене су теме домаће и дивље животиње, бајке, саобраћај и дечија права. Радионица прати програм рада предшколске установе. Радионице су приметно изазвале заинтересованост деце за књигу и будуће посете. Уоквиру Дечје недеље библиотеку су посетиле све старије групе вртића „Звончица“(73).

Статистике у овој години су у потпуности извођене из Cobiss3 позајмице и то по Упутству за извођење статистике из Cobiss3/позајмица(урађено за потребе наше библиотеке).

Огранак у Прељини налази се у згради Дома културе, који је у веома лошем стању јер је Библиотека једини редовни корисник овог објекта дужи низ година. Фонд је смештен у просторији од 40 m², нажалост без тоалета и мокрог чвора што је велико ограничење у раду Огранка.

У Огранку редовно ради библиотекар Владимир Симић, док остали запослени раде као замене. Владимир Симић ангажован је и на пословима Одељења за матичне послове (Матична служба), као и на пословима дизајна и дигитализације. У 2021. години похађао је акредитован семинар „Библиотечке услуге и садржаји на длану: планирање, развој и коришћење мобилних технологија и апликација“. Учествовао је на курсу „Употреба програмске опреме COBISS3/Преузимање записа и фонд“, а прошао је обуку за пружање прве помоћи. Учествовао у регионалном пројекту „Дигитални грађанин“ у току којег је овладао програмирањем MicroMaqueen робота. У оквиру Матичног одељења првенствено се бавио едукацијом и обуком школских

библиотекара МО о правилном попуњавању МБС базе (анкете примљене, проверене и прослеђене Матичном одељењу НБС).

За 2021. годину у Огранку у Прељини остварено је 100 уписа (предшколца – 50, основаца – 25, средњошколца – 2, студенти – 2, запослених – 16, домаћице – 1, пензионери – 2, незапослени – 2). Позајмљена је 901 публикација а остварили смо 792 посете чланова и не чланова Библиотеке. Одељење је обогаћено за 418 публикација (куповина 181, поклон 235 од којих 109 откуп Министарства, сопствена издања 2), а у исто време расходовано је 473 публикације.

Огранак има редовну сарадњу са школом и вртићем, са великим бројем посета деце и запослених Огранку. У 2021. години организована је и радионица „Мала школа правописа“ – са колегиницама Маријом Радуловић и Тањом Вуковић. Посебно дружење са предшколцима ПУ „Моје детињство“ у Прељини организовано је у новембру 2021.

Огранак у Пријевору од 2020. године налази у новом простору приземља Дома културе укупне површине 50m²са помоћном просторијом и тоалетом, који је током 2019. и 2020. године адаптиран и реновиран средствима Библиотеке и Града Чачка. Према стандардима за јавне библиотеке, Огранак у Пријевору у овом тренутку може се сматрати репрезентативним за сеоске библиотеке Србије. У 2021. години Огранак је добио рачунар са интернетом за потребе корисничке базе и позајмице књига. У Огранку Пријевор стални радник је виши књижничар Снежана Планић, док други стручни радници Библиотеке раде као замена или помоћ према потребама посла.

У Огранку је током 2021. године одржана радионица библиотекарки Марије Радуловић и Тање Вуковић за основце, а у у оквиру Дечје недеље, Огранак су посетили ученици 1. и 2. разреда ОШ „Божо Томић“, као и деца из Предшколске установе „Ђурђевак“ у пратњи својих наставника и васпитача.

ODEЉЕЊЕ СТРАНЕ КЊИГЕ

Одељење стране књиге је нова организациона јединица Библиотеке формирана 2020. године, када је и Наташа Кривачевић Поповић, виши дипломирани библиотекар прешла према новој систематизацији у Одељење крајем 2020. године. Ово одељење чува, инвентарише, даје на коришћење грађу и информације о књигама на десетак страних језика које се налазе у фонду Библиотеке, али због недостатка простора деценцијама нису могле да буду адекватно смештене и обрађене за коришћење.

За просторију Одељења одређена је квалитетна и велика канцеларија од 74 m² на 2. спрату установе.

Статистика приновљене грађе у 2021:

ПРИНОВЉЕНА ГРАЂА: 883 књиге

енглески језик: 637

немачки језик: 92

руски језик: 121

француски језик: 28

шпански језик: 3

италијански језик: 1

румунски језик: 1

НАЧИН НАБАВКЕ:

поклон: 772

куповина: 91

размена: 20

У 2021. години укупно је стручно обрађено у Одељењу 1.436 публикација, од чега је 453 књиге из старог фонда и из Легата Наташе и Мишела Бертеа.

Током јануара и фебруара настављена је селекција књига према језицима и њихов смештатј из кутија у полице. Књиге су морале бити разврставане према именима дародаваца и институција,

руководећи се првенствено потписима дародавца и печатом код оних публикација које га садрже. То је олакшало раздавање поклона Гете института, Народне библиотеке Србије, Америче и Француске амбасаде, Француског културног центра, као и поклона књига Милке и Милоша Минића и породица Видовић и Живановић.

Обрада стране књиге започела је 1. марта. Истовремено са њом рађен је унос легата Бертеових у Кобис базу, који се обављао у Одељењу стране књиге од 5. марта до 27. априла. Код стране књиге је, такође, велики број књига захтевао креирање записа и нормативних (авторских) одредница у Кобис бази. Приликом обраде се водило рачуна о томе да се наизменично обрађују различити језици (енглески, немачки, руски, француски и спорадично италијански и шпански), како би од сваког језика који је заспуштен у Одељењу имало обрађених књига. Још увек су најбројније публикације на енглеском језику, што је случај и у свим осталим библиотекама, које располажу фондом стране књиге, јер је интересовање за овим језиком највеће. План је да се кроз даљу обраду књига иде ка уједначењем броју књига на наведеним језицима.

Обновљена је сарадња и обављена размена књига са Конгресном библиотеком, од које је стигло 20 раније нарученih публикација. Издвојене су и припремљене књиге и часописи које је потраживала Конгресна библиотека од нас. Обновљена је сарадња са Гете институтом (Београд), од кога је у два наврата прузет поклон (укупно 242 књиге, 11 часописа + 10 ЦД-ова). Крајем децембра послат нам је едукативни материјал на немачком језику (72 радне свеске, граматике и други пропратни материјали за учење немачког језика од најмлађег узраста до највишег нивоа, који се односе на припреме испита за стицање сертификата за уско стручне, пословне области).

Највећи број поклона стигао је из Народне библиотеке Србије (до сада су уведене 283 књиге), а део књига доставила је Матица српска (35 књига).

КЊИГОВЕЗНИЦА

Библиотека има посебно књиговезачко одељење, које ради у адекватном простору 2. спрата зграде у Синђелићевој улици, са потребном техничком опремом. У Књиговезници су ангажована два стручна књиговесца, Милета Станојевић и Александар Пауновић, радним данима у две смене и суботом. Поред послова на коричењу књига радници Књиговезнице ангажовани су и као техничка подршка у реализацији изложби и других програма Библиотеке, док је Милета Станојевић члан комисије за попис у Библиотеци.

У 2021. години укоричено је или репарирано 626 књига, као и коричено 80 комплета новина и листова (Политика, Чачански глас, Нин, Печат, Време). За трећа лица укоричено је 10 књига, шест за Чачански глас и по две за Економску школу и Гимназију. Током године израђиване су кутије и фасцикли за Завичајно одељење. Сви пакети Библиотеке за слање поштом пакују се у Књиговезници и око 100 пакета је спремљено у 2021. години.

ДИРЕКТОР БИБЛИОТЕКЕ

Директор Библиотеке од децембра 2015. године је др Богдан Трифуновић, библиотекар саветник, историчар и доктор наука из области студија културе. У Библиотеци ради од 2004. године, најдуже на пословима дигитализације библиотечке грађе и дигиталне заштите културног наслеђа, али је током каријере радио и у Позајмном одељењу за одрасле читаоце, а у периоду 2010-2015. година вршио је и функцију заменика директора Библиотеке. Од фебруара 2016. године председник је Библиотекарског друштва Србије, репрезентативног удружења у култури. Директор је по Статуту установе и директор манифестије „Дисово пролеће“.

Током 2021. године директор Библиотеке обављао је редовне послове заступања, руковођења, извештавања и организације рада у установи, вођења манифестије Дисово пролеће, уређивања издања, планирања, писања и реализације пројектата и друге послове који му припадају у складу са Статутом. Аутор је или коаутор пет пројеката који су одобрени од стране

Министарства културе и информисања у 2021. години за Библиотеку и Библиотекарско друштво Србије.

Директор је током 2021. године обављао и послове главног и одговорног уредника научног часописа „Глас библиотеке“ (објављен је број 27 за 2021. годину), члана уредништва листа „Дисово пролеће“ и научног часописа „Библиотекар“. Као директор установе представља Библиотеку у Заједници матичних библиотека Србије. Уредио је неколико издања установе у 2021. години и учествовао као овлашћено лице у комплетној издавачкој делатности Библиотеке. Испред установе координира активности на дугогодишњем пројекту објављивања монографије о сликарки Милени Чубраковић. У 2021. години директор је похађао и курс пружања прве помоћи.

Директор је водио бригу о изради и потписивању Уговора о поклону Легата Бранка В. Радичевића, а организовао је и пренос Легата из стана у Београду у просторије Библиотеке.

Као члан радног тима за израду пројекта на конкурсу Престонице културе Србије 2023. активно је учествовао у концепирању пројекта „Чачанска родна“ и осмишљавању главних тематских области и активности главног пројекта, као и активности Библиотеке које ће се реализовати у 2022. и 2023. години поводом Престонице културе.

Богдан Трифуновић је у 2021. години одржао и пет акредитованих семинара о развоју мобилних апликација у библиотечкој струци „Библиотечке услуге на длану“, у Бору, Неготину, Сомбору, Обреновцу и Чачку. У 2021. години директор је објавио и неколико стручних радова на српском и енглеском језику који су објављени у стручној периодици.

Као председник Библиотекарског друштва Србије (у другом мандату од маја 2019. године) Богдан Трифуновић је задужен да управља и води најстарије и највеће репрезентативно удружење у култури у домену заштите културног наслеђа.

Канцеларија директора свој рад обавља уз помоћ и подршку референта за административне послове Светлане Петровић, уз чију сарадњу се реализују сви послови који улазе у домен обавеза директора установе.

У Чачку, 11. 3. 2022.

Извештај саставио

др Богдан Трифуновић, директор

